

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΙΑΡΥΤΗΣ: ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1946

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ Α.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΤΟΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ..
38—ΤΣΩΡΤΣΙΛ—38
ΑΘΗΝΑΙ

E.Y.Δ της Κτ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

Σ Υ Λ Α Ο Γ Η Π Ρ Ω Τ Η

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΦΑΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΤΘΩΝΗΣ: ΑΝ.ΚΑΡΔΙΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Θ.ΠΕΤΣΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΦΗΒΙΚΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΑΝ.ΚΑΡΔΙΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Θ.ΠΕΤΣΙΟΥ

Η ΛΥΡΑ.

ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΑΛΒΟΥ - ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΤΟΥ ΖΑΚΥΝΘΙΟΥ

ΓΕΝΕΥΗ 1824

Πολυτέκνου θεᾶς, φ Μνημοσύνης
θρέμματα πτερωτά, χαραί τοῦ ἀγθρώπου,
καὶ τῶν μακάρων Ὀλυμπίων ἀείμνηστα
κ' εὐτυχῆ δῶρα· ἐπὶ τὰ νῦντα ἀκάμαντα
τῶν ζεφύρων, πετάξατε ταχέως.
Ἐσδες προσμένει ἡ γῆ μου· ἔκει τὰ σφάγια,
καὶ τὸ ἄνθη ἔκει πλουτίζουσι, καὶ ἡ σμύρνα
χιλίους ναούς· τοὺς ἔκτισαν ἀνίκητα
τῆς ἱερᾶς Ἐλευθερίας τὰ χέρια.

Ἔλθεν ἡ ποθητὴ θρα· στολίζουσι

τὴν κεφαλὴν σεβόσμιον τῆς Ἐλλάδος
ἡ δάφναι, φύλλα ἀμάραντα θριάμβων·
καὶ σεῖς χρυσᾶ, σεῖς ἀμβροσίαδημα ρόδα
τοῦ παραδείσου ἐλικωνίου, συμπλέξατε
σήμερον τὸν ἄγνδυν στέφανον· μόνη,
ἀμάργαρος, δλόγυμνος, αὐτάγγελτος,
τὸ καθαρὸν τοῦ οὐρανοῦ ἀναβαίνει
ἡ Ἀρετή· ἀλλ' ἂν ἡ Πιερίδες
τὴν λαμπρὰν τῆς χαρίσωσιν ἀκτῖνα
ἀφθόνητος τιμάται· ἐπαινουμένη
τοὺς ἐπιγείους χοροὺς τότε δὲν φεύγει.

E.Y.D της Κ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

I ΟΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ

Στροφή α'.

Ω φιλτάτη πατρίς,
ώ θαυμασία νήσος,
Ζάκυνθε σύ μου έδωκας
τὴν πνοήν καὶ τὸν Ἀπόλλωνος
τὸ χρυσᾶ δῶρα!

β'.

Καὶ σὺ τὸν θύμον γέξου·
έχθαιρουσιν οἱ Ἀθάνατοι
τὴν ψυχήν, καὶ βροντάσουσιν
ἐπὶ τὰς κεφαλὰς
τῶν ἀχαρίστων.

γ'.

Ποτὲ δὲν σὲ ἐλησμόντος,
ποτέ. — Καὶ ἡ τύχη μ' ἔρριψε
μακρὰ ἀπὸ σέ· μὲ εἶδε
τὸ πέμπτον τοῦ αἰῶνος
εἰς ξένα ἔθνη.

δ'.

Ἄλλὰ εὐτυχῆς ἡ δύστηγος,
ὅταν τὸ φῶς ἐπλούτει
τὰ βουγά καὶ τὰ κύματα;
σὲ ἐμπρός τῶν δρθαλμῶν μου
πάντοτες εἶχον.

ε'.

Σύ, δταν τὰ οὐράνια
ρόδα μὲ τὸ ἀμαυρότατον
πέπλον σκεπάζῃ ἡ νύκτα,
σὺ εἰσαι τῶν δνείρων μου
ἡ χαρὰ μόνη.

στ'.

Τὰ βήματά μου ἐφώτισε
ποτὲ εἰς τὴν Αὔσονίαν
— γῇ μακαρία — δὲριος·
καὶ καθαρὸς δέρας
πάντα γελάει.

ζ'.

Ἐκεῖ ὁ λαὸς γνήσησεν·
ἐκεῖ ἡ Παρνάσσου κόραι
χορεύουν, καὶ τὸ λύσιον
φύλλον αὐτῶν τὴν λύραν
καὶ στεφανώνει.

η'.

Ἄγρια, μεγάλα τρέχουσι
τὰ νερὰ τῆς θαλάσσης.

καὶ ρίπτονται καὶ σχίζονται
βίαια ἐπὶ τοὺς βράχους
ἀλβιονέους.

θ'.

Ἄδειάζει ἐπὶ τὰς δύθας
τοῦ κλειγοῦ Ταμησοῦ
καὶ δύναμιν καὶ δόξαν
καὶ πλοῦτον ἀναρίθμητον
τὸ ἀμαλθεῖον.

ι'.

Ἐκεῖ τὸ αἰόλιον φύσημα
μ' ἔφερεν· ἡ ἀκτίνες
μ' ἔθρεψαν, μ' ἔθεράπευσαν
τῆς ὑπεργλυκυτάτης
ἔλευθερίας.

ια'.

Καὶ τοὺς ναούς σου ἐθαύμασα
τῶν Κελτῶν ἵερά
πόλις· τοῦ λόγου ποία,
ποία εἰς ἐσὲ τοῦ πνεύματος
λείπει ἀφροδίτη;

ιβ'.

Χαῖρε Αὔσονία, χαῖρε
καὶ σὺ Ἀλβιών, χαιρέτωσαν
τὰ ἔνδοξα Παρίσια·
ώραια καὶ μόνη ἡ Ζάκυνθος
μὲ κυριεύει.

ιγ'.

Τῆς Ζακύνθου τὰ δάση
καὶ τὰ βουγά σκιώδη
ήκουον ποτὲ σημαίνοντα
τὰ θεῖα τῆς Ἀρτέμιδος
ἀργυρᾶ δέξα.

ιδ'.

Καὶ σήμερον τὰ δένδρα
καὶ τὰς πηγὰς σεβάζονται
δροσεράς οἱ ποιμένες·
αὐτοῦ πλανῶνται ἀκόμα
ἡ Νηρηΐδες.

ιε'.

Τὸ κῦμα Ἰόνιον πρῶτον
ἐφίλησε τὸ σῶμα·
πρῶτοι οἱ Ἰόνιοι Ζέφυροι
ἐχάιδευσαν τὸ στήθος
τῆς Κυθερείας.

ιατ'.

Κι' δταν τὸ ἑσπέριον ἀστρον
δ οὐραγὸς ἀνάπτη,
καὶ πλέωσι γέμοντα ἔρωτος
καὶ φωνῶν μουσικῶν
θαλάσσαις ξύλαι.

ιεῖται.

φιλεῖ τὸ ἵδιον κύμα,
οἱ αὐτοὶ χαῖδεύσουν Ζέφυροι
τὸ σῶμα καὶ τὸ στῆθος
τῶν λαμπρῶν Ζακυνθίων
ἀνθος παρθένων.

ιη̄.

Μοσχοβολάει τὸ κλίμα σου,
ῷ φιλτάτη πατρίς μου,
καὶ πλουτίζει τὸ πέλαγος
ἀπὸ τὴν μυρωδίαν
τῶν χρυσῶν κήτρων.

ιθ̄.

Σταφυλοφόρους ρίζας,
ἔλαφρά, καθαρά,
διαφανῆ τὰ σύννεφα
δ βασιλεὺς σοῦ ἔχάρισε
τῶν Ἀθανάτων.

κι.

Ἡ λαμπάξ ἡ αἰώνιος
σοῦ βρέχει τὴν ἡμέραν
τοὺς καρπούς, καὶ τὰ δάκρυα
γίνονται τῆς νυκτὸς
εἰς ἐσὲ κρίνοι.

κᾱ.

Δὲν ἔμεινεν ἐὰν ἔπεισε
ποτὲ εἰς τὸ πρόσωπόν σου
ἡ χιών· δὲν ἔμάρανε
ποτὲ δ θερμὸς Κύων
τὰ σμάραγδά σου.

κρ̄.

Εἰσαι εὔτυχῆς· καὶ πλέον
σὲ λέγω εὔτυχεστέραν,
δτι σὺ δὲν ἔγνωρισας
ποτὲ τὴν σκληρὰν μάστιγα
ἔχθρων, τυράννων.

κγ̄.

"Ἄς μὴ μοῦ δώσῃ ἡ μοῖρά μου
εἰς ξένην γῆν τὸν τάφον·
εἰναι γλυκὺς δ θάνατος
μόνον δταν κοιμώμεθα
εἰς τὴν πατρίδα.

II ΕΙΣ ΔΟΞΑΝ

Στροφὴ ᾱ.

Ἐσφαλεν δ τὴν δόξαν
δνομάσας ματαίαν,
καὶ τὸν ἄνδρα μαινόμενον
τὸν πρὸ τοιαύτης καίοντα
θεᾶς τὴν σμύργαν.

β̄.

Διδει αὐτῇ τὰ πτερά·
καὶ εἰς τὸν τραχύν, τὸν δύσκολον
τῆς Ἀρετῆς τὸν δρόμον
τοῦ ἀνθρώπου τὰ γόνατα
ἰδού πετάουν.

γ̄.

Μικρὰν ψυχήν, κατάπτυστον,
κατάπτυστον καρδίαν
ἔτυχ' δστις ἀκούει
τῆς δόξης τὴν παράκλησιν
καὶ δειλιάζει.

δ̄.

Ποτέ, ποτὲ μὲ δάκρυα
δὲν ἔβρεξεν ἐκείνος
τῶν φίλων του τὸ μνῆμα,
οὔτε τὸ χῶμα ἐφίλησε
τῶν συγγεγνῶν του.

ε'.

Εἰς τὸν ἡγριωμένον
βαθὺν ωκεανόν,
ὅπου φυσάει μὲν βίαν
καὶ δργίζεται τὸ πνεῦμα
τῆς πικρᾶς τύχης.

στ'.

καθ' ἥμέραν κυττάζει
τοὺς πολλοὺς τῶν δυστήμων
πνιγομένων θυητῶν,
καὶ ποῖος ποτὲ τὸν ἤκουσε
παραπονοῦντα;

ξ'.

Θερμότατον τὸν πόθον
ἐφύτευσας τῆς δόξης
εἰς τὴν καρδίαν τῶν τέκνων σου,
ὦ Ελλάς, καὶ καλεῖσαι
μήτηρ τρώων.

η'.

Καθὼς ἀπὸ τὸ σπήλαιον
ἐκβάς δὲ λέων πληγώνει,
σκοτώνει, διασκορπίζει
τολμηρῶν κυνηγῶν
πλήθος Ἀράβων.

θ'.

καθὼς εἰς τὸν χειμῶνα
τὸ νερὸν ὑπερήφανον
τοῦ χειμάρρου κυλίεται,
καὶ τὰ χωράφια χάνονται
βισκοί καὶ ζῷα.

ι'.

ἡ καθὼς τὴν αὐγὴν
ἔξαπλώνετ' δὲ "Ηλιος,
καὶ τὸ ἀστρα τὸ ἀναρίθμητα
ἀπὸ τὸν μέγαν "Ολυμπον
πάντα ἔξαλείφει.

ια'.

οὕτω τὰ μύρια τάγματα
ἔχυσεν δὲ Ἀράξης,
ἄλλα, ω Ἀσπις Ἑλλάδος,
σὺ ἐπὶ τοὺς Πέρσας ἀστραψες,
καὶ ἔγινον κόνις.

ιβ'.

Περίφημις φυχαὶ
τριακοσίων Λακώνων,
φυχαὶ, αἴποὺ ἔδοξάσατε
τὸν Ἀσωπὸν καὶ τὸ ἄλσος
τοῦ Μαραθῶνος.

ιγ'.

Εὔφραινε μὲ τὸ ἀθένατον
μέτρον τὰς Ἀχαΐδας
χήρας δὲ θεος "Ομηρος,
καὶ τὸ πνεῦμα σας ἀναπτε
τὸ ίδιον μέλος.

ιδ'.

Τοῦ καρτεροῦ Αλακίδου
τὴν φήμην ἐξηλεύσατε
(ἀείμνηστος, θαυμάσιος
ζῆλος), καὶ τὸ αἷμα ἔχύσατε
διὰ τὴν Ἑλλάδα.

ιε'.

Κ' ἐγώ, καὶ ἐγώ τὸ σῖδηρον
γυρεύω ποῖος μοῦ δίδει
τὰς βροντὰς τοῦ πολέμου;
ποῖος μὲν διηγεῖται τὴν σήμερον
εἰς τὸν ἀγῶνα;

ια'

Φοβερόν, μυστρὸν
θρέμμα σκληρᾶς Ἀσίας,
Ὀθωμανέ, τί μένεις;
τί νοεῖς; τί δὲν φεύγεις
τὸν θάνατόν σου;

ιζ'.

"Ἐφθασ" δὲ ὦρα φύγε,
ἀνέβα τὴν ἀγρίαν
ἀραβικὴν φοράδα.
νίκησον εἰς τὸ τρέξιμον
καὶ τοὺς ἀνέμους.

ιη'.

"Ἐπι τὸν Ὑμηττὸν
ἐβλάστησεν δὲ δάφνη,
φύλλον ἱερὸν στολίζει
τὰ ἡρειπωμένα λείψανα
τοῦ Παρθενῶνος.

ιθ'.

Νέοι, γυναικες, γέροντες
— ἐλληνικὰ θηρία —
φιλοῦσιν, ἀποσπάουσι
τοὺς κλάδους, στεφανώνουσι
τὰς κεφαλάς των.

ικ'.

Ἀνέβα στὴν ἀράβιον,
Ὀθωμανέ, φοράδα.
τὴν φυγὴν κατεγκρήμνισον.
ἐλληνικὰ θηρία
σὲ κατατρέχουν.

κα'.

Τὴν λάρμψιν τῶν δργάνων
ἀρειμανίων ἴδε·
ἄκουσσον τὴν βοήν
τῶν θάνατον πνεόντων
ἢ ἐλευθερίαν.

κβ'.

Noeῖς; — Τρέξατε, δεῦτε
οἱ τῶν Ἐλλήνων παιδες,
ἥλθ' δὲ καιρὸς τῆς δόξης·
τοὺς εὐχλεεῖς προγόνους μας
ἄς μιμηθῶμεν.

κγ'.

Ἐὰν τὸ ἀκονίσῃ ἡ δόξα,
τὸ δίφος κεραυνοῦ·

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΚΡΕΤΗΝΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΑΙΓΑΙΟΥ ΝΑΥΠΑΚΤΙΟΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

ἐὰν ἡ δόξα θερμώσῃ
τὴν ψυχὴν τῶν Ἐλλήνων
ποῖος τὴν νικᾷε;

κδ'.

Τί τρέμεις; τὴν φοράδα
κεύπα, κέντησον, φύγε,
Ὀθωμανέ· θηρία
μάχην πνέοντα, δόξαν,
σὲ κατατρέχουν.

κε'.

Ω δόξα, διὰ τὸν πόθον σου
γίνονται καὶ πατρίδος
καὶ τιμῆς καὶ γλυκελας
ἐλευθερίας καὶ ὅμιλων
δῖξια τὰ ἔθνη.

III ΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΝ

Στροφὴ α'.

Εἰς τοῦτον τὸν ναόν,
τῶν πρώτων Χριστιανῶν
παλαιότατον κτίριον,
πῶς ἥλθον; πῶς εὑρίσκομαι
γονατισμένος;

β'.

Οληγη τὴν οἰκουμένην
σκεπάζουν σκοτεινά,
ἵσυχα, παγωμένα,
τὰ μεγάλα πτερά
τῆς βαθείας νύκτας.

γ'.

Ἐδῶ σίγα· κοιμῶνται
τῶν ἄγίων τὰ λείψανα·
σίγα ἐδῶ, μὴ ταράξῃς
τὴν ἵεραν ἀνάπαυσιν
τῶν τεθνημένων.

δ'.

Ακούω τοῦ λυσσῶντος
ἀνέμου τὴν δρμήν·

κτυπᾷ μὲ βίαν· ἀνοίγονται
τοῦ ναοῦ τὰ παράθυρα
κατασχισμένα.

ε'.

Απὸ τὸν οὐρανόν,
διπου τὰ μελανόπτερα
σύννεφα ἀρμενίουν,
τὸ ψυχρόν της ἀργύριον
ρίπτει ἡ σελήνη.

στ'.

Καὶ ἔνα κρύον φωτίζει
λευκόν, σιγαλὸν μάρμαρον·
σβησθὲν λιβανιστήριον,
κερία σβηστὰ καὶ κόλυβα
ἔχει τὸ μνῆμα.

ζ'.

Ω παντοδυναμώτατε!
τί εἶναι; τί παθαίνω;
Ὀρθαί εἰς τὴν κεφαλήν μου
στέκονται ἢ τρίχες!... λείπει
ἢ ἀναπνοή μου!

η'.

Ίδον, ή πλάκα σείσται...
Ίδον ἀπὸ τὰ χαράγματα
τοῦ μνήματος ἐκβαίνει
λεπτὴ ἀναθυμίασις
κ' ἐμπρός μου μένει.

θ'.

Ἐπυκνώθη λαμβάνει
μορφὴν ἀνθρωπικῆν.
Τί εἰσαι; εἰπέ μου: πλάσμα,
φάντασμα τοῦ νοός μου
τεταραγμένου;

ι'.

Ή ζωνταγές εἰσ' ἀνθρωπος
καὶ κατοικεῖς τοὺς τάφους;
Χαμογελάεις;... ἀν ἀφηκας
τὸν φόνην... ή δὲ παράδεισος
εἰπέ μου ἀν σ' ἔχῃ.

ια'.

— Μή μ' ἐρωτᾶς· τὸ ἀνέκφραστον
μυστήριον τοῦ θανάτου
μήγε ἐρευνᾶς· τὰ στήθη,
τὰ στήθη ποὺ σ' ἐβύζασαν
ἐμπρός σου βλέπεις.

ιβ'.

Ω τέκνον μου, ω τέκνον μου,
ἀγαπητὸν μου σπλάγχνον,
ἀνόμοιος εἶναι ή μοιρά μας,
καὶ προσπαθεῖς ματαίως
νὰ μὲ ἀγκαλιάσῃς.

ιγ'.

Παῦσε τὰ δάκρυα. Ἡσύχασε
τὸ πάθος τῆς καρδιᾶς σου.
Ἄγ τη χαρὰ ή ἀνέλπιστος,
ὅτι μὲ εἶδες, βρέχη
τοὺς ὄφθαλμούς σου,

ιδ'.

μειδίασον, χαίρου, φίλε μου,
μελλον ἀλλ' ἀν ή πίκρα,
ὅτι τὸν ἥλιον ἀφηκα,
τώρα σὲ κυριεύῃ,
παρηγορήσου.

ιε'.

Τί κλαίεις; τὴν κατάστασιν
ἀγνοεῖς τῆς ψυχῆς μου·
καὶ εἰς τοῦτο τὸ μνῆμα
τὸ σῶμά μου ἀναπαύεται
ἀπὸ τοὺς κόπους.

ια'.

Ναι, κόπος ἀνυπόβερτος
εἶναι ή ζωή· ή ἐλπίδες,
οἱ φόβοι, καὶ τοῦ κόσμου
ή χαραι καὶ τὸ μέλι
σᾶς βασανίζουν.

ιβ'.

Ἐδῶ, ήμεῖς οἱ νεκροὶ¹
παντοτεινὴν εἰρήνην
ἀπολαύσαμεν· ἀφοβοι,
ἀλυποι, δίχως δνειρά
ἔχομεν ὅπνον.

ιγ'.

Σεις οἱ δειλοὶ ἀχνίζετε
ὅταν τις ψιθυρίσῃ
τ' ὅνομα τοῦ θανάτου·
ἀλλ' ἀφευκτος ὁ θάνατος,
ἀφευκτος εἶναι.

ιθ'.

Μία καὶ μόνη εἶναι
ἡ δόξα, καὶ εἰς τὸν τάφον
φέρνει· εἰς αὐτὴν ή ἀνάγκη
ἀμάχητον μὲ χειρα
ώθει τοὺς ζῶντας.

ικ'.

Γέλε μου, πνέουσαν μ' εἶδες·
ἔ ἥλιος κυκλοδίωκτος,
ώς ἀράχνη μ' ἐδίπλωνε
καὶ μὲ φῶς καὶ μὲ θάνατον
ἀκαταπαύστως.

ια'.

Τὸ πνεῦμα ὃπού μ' ἐμφύχωνε
τοῦ Θεοῦ ἡτον φύσημα,
καὶ εἰς τὸν Θεόν ἀνέβη·
γη τὸ κορμί μου, κ' ἔπεσεν
ἔδω εἰς τὸν λάκκον.

ιβ'.

Άλλα τὸ φέγγος χάνεται
τῆς σελήνης· σὲ ἀφίνω·
πάλιν θέλω σὲ ιδεῖν
ὅτε ή ζωή σου λείψῃ
καὶ τότε μόνον.

ιγ'.

Μὲ τὴν εὐχήν μου ὅπαγε·
ἄλλο δὲν λέγω· θέλω
εἰς τὴν συνείδησίν σου
τὰ λοιπὰ φανερώσειν
οὐστερον.... χαῖρε...

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΛΗΜΕΝΤΙΚΗ ΦΙΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΠΙΤΕΛΙΟΥ

κδ'.

Τέκνον μου, χαῖρε...—Πρόσμενε,
τὸν υἱὸν λυπημένον
μὴ παραιτήσῃς.—"Ἐπεσε
καὶ μένουν οἱ ὄφθαλμοι μου
εἰς βαθὺ σκότος"

κε'.

"Ω φωνή, ω μητέρα,
ώ τῶν πρώτων μου χρόνων
σταθερὰ παρηγέρησις.
δύματ' ὅπου ν' ἔμρέχατε
μὲ γλυκὰ δάκρυα.
καὶ τοῦτο".

κε'.

καὶ σὺ στόμα ὅποι ἐφίλησα
τόσες φορές, μὲ τόσην
θερμοτάτην ἀγάπην,
πόση ἀπειρος ἀβύσσος
μᾶς ἔχωρίζει!

κε'.

Αἱ, καὶ ἀπειρος ἀς εἰναι
κ' ἔτι φοβερωτέρα·
ἐκεὶ μέσα ἀτάραχτος
θέλω ἔγὼ συντριψθεῖν
γυρεύοντάς σας.

κη'.

Τώρα, τώρα τὰ χεῖλη μου
δύνανται νὰ φιλήσουν
τοῦ θανάτου τὰ γόνατα·
νὰ στέψω τὸ κρανίον του
δύναμαι τώρα.

κη'.

Ποῦ εἰναι τὰ ρόδα; Φέρετε
στεφάνους ἀμαράντους·
τὴν λύραν δότε· δύμησατε·
ὁ φοβερὸς ἔχθρὸς
ἔγινε φίλος.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΡΕΥΝΟΦΛΑΣ ΛΥΡΙΚΗΣ ΜΟΣΧΑΣ ΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

κ'.
λα'.

Κεῖνος δποὶ τὸ μέτωπον
τρυφερῶν γυναικῶν
ἀγκάλιασε, πῶς δύναται
εἰς ἀνδρικὴν καρδίαν
νὰ ρίψῃ φόβον;

λα'.

Ποῖος ἀνθρωπος εἰς κίνδυνον
είναι; τώρα δποὶ βλέπω
τὸν θάνατον μὲ θάρρος,
ἔγὼ κρατῶ τὴν ἀγκυραν
τῆς αὐτηρίας.

λβ'.

"Ἐγὼ τώρα ἔξαπλώνω
ἰσχυρὸν δεξιάν,
καὶ τὴν ἀτιμον σφίγγω
πλεξίδα τῶν τυράννων
δολιοφρόνων.

λγ'.

"Ἐγὼ τὰ σκῆπτρα, στάζοντα
αἷματος καὶ δακρύων,
καταπατῶ· καὶ καί
τῆς δεισιδαιμονίας
τὸ βαρὺ βάκτρον.

λδ'.

"Ἐπάνω εἰς τὸν βωμὸν
τῆς ἀληθείας, τὰ σφάγια
τώρα ἔγὼ ρίπτω· μ' ἀφθονα
τὸν λίβανον σωρεύω,
μ' ἀφθονα χέρια.

λε'.

"Ως ἀπ' ἔνα βουνὸν
δ' ἀετός εἰς ἄλλο
πετάει, κ' ἔγὼ τὰ δύσκολα
κρημνὰ τῆς ἀρετῆς
οῦτω ἐπιβαίνω.

IV

ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ
ΛΟΧΟΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΛΟΣΦΙΑΣ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΦΟΙΔΕΣ
ΔΙΕΤΟΠΕΡΙΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΕΛΛΗΣΙΟΥ

Σεροφή α'.

"Ἄς μὴ βρέξῃ ποτὲ
τὸ σύννεφον, καὶ ὁ ἄγεμος
σκληρὸς ἀς μὴ σκορπίσῃ
τὸ χθυμός τὸ μακάριον
ποὺ σᾶς σκεπάζει.

β'.

"Ἄς τὸ δροσίσῃ πάντοτε
μὲ τ' ἀργυρᾶ τῆς δάκρυα
ἡ ροδόπεπλος κόρη,
καὶ αὐτοῦ ἀς ἔσφυτρώνουν
αιώνια τ' ἄνθη.

γ'.

"Ω γνήσια τῆς Ἐλλάδος
τέκνα· ψυχαὶ ποὺ ἐπέσατε
εἰς τὸν ἀγῶνα ἀνδρείως,
τάγμα ἐκλεκτῶν Ἡρώων,
καύχημα νέον·

δ'.

σᾶς ἀρπαξεν ἡ τύχη
τὴν νικητήριον δάφνην,
καὶ ἀπὸ μυρτιῶν σᾶς ἔπλεξε
καὶ πένθιμον κυπάρισσον
στέφανον ἄλλον.

ε'.

'Αλλ' ἂν τις ἀπεθάνῃ
διὰ τὴν πατρίδα, ἡ μύρτος
εἰναι φύλλον ἀτίμητον,
καὶ καλὰ τὰ οἰλαδιὰ
τῆς κυπαρίσσου.

εσ'.

'Αφ' οὖ εἰς τοῦ πρώτου ἀνθρώπου
τοὺς ὄφθαλμούς, ἡ πρόνοος
φύσις τὸν φόβον ἔχυσε
καὶ τὰς χρυσᾶς ἐλπίδας
καὶ τὴν ἥμέραν·

ἐπὶ τὸ μέγα πρόσωπον
τῆς γῆς πολυβοτάνου,
εὐθὺς τὸ οὐράνιον βλέμμα
βαθυσκαφῇ ἐφανέρωσε
μνήματα μύρια.

η'.

Πολλὰ μὲν σκοτεινά·
φέγγει ἐπ' ὀλίγα τ' ἀστρον
τὸ τῆς ἀθανασίας·
τὴν ἐκλογὴν ἐλεύθερον
δίδει τὸ θεῖον.

θ'.

"Ἐλληνες, τῆς πατρίδος
καὶ τῶν προγόνων ἀξιοί·
"Ἐλληνες, σεῖς, πῶς θήθετεν
ἀπὸ σᾶς προκριθεῖν
ἀδοξος τάφος;

ι'.

"Ο Γέρων φθονερὸς
καὶ τῶν ἔργων ἔχθρος
καὶ πάσης μνήμης, ἔρχεται·
περιτρέχει τὴν θάλασσαν
καὶ τὴν γῆν δλην.

ια'.

'Απὸ τὴν στάμναν χύνετ
τὰ ρεύματα τῆς λίθης,
καὶ τὰ πάντα ἀφανίζει.
Χάνονται ἡ πόλεις, χάνονται
βασίλεια κ' ἔθνη.

ιβ'.

'Αλλ' ὅτε πλησιάσῃ
τὴν γῆν ὅποι σᾶς ἔχει
θέλει ἀλλάξειν τὸν δρόμον του
ὅ Χρόνος, τὸ θαυμάσιον
χῶμα σεβάζων.

αγ'.

Αὐτοῦ, ἀφ' οὗ τὴν ἀρχαίαν
πορφυρίδα καὶ σκῆπτρον
δώσωμεν τῇς Ἑλλάδος,
θέλει φέρειν τὰ τέκνα της
πᾶσα μητέρα.

ιδ'.

Καὶ δακρυχέουσα θέλει
τὴν ιερὰν φιλήσειν
κόσιν, καὶ εἰπεῖν: Τὸν ἔγδοξον
λόχον, τέκνα, μητήσατε,
λόχον Ἡρώων.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΦΛΟΣΦΙΑΣ
ΔΙΕΤΘΩΝΗΣ: ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Π ΕΙΣ ΜΟΥΣΑΣ

Στροφὴ α'.

Τὰς χορδὰς ἀς ἀλλάξωμεν,
ῷ χρυσὸν δῶρον, χάρμα
Δητογενέος μέγα·
τὰς χορδὰς ἀς ἀλλάξωμεν,
Ίόνιος λύρα.

β'.

"Αλλα σύμματα δότε,
ζεψυρόποδες Χάριτες·
καὶ σεις ἐπὶ τὸ ξύλον
μελίφρονον, δακτύλινον
βάλετε στέμμα.

γ'.

Τὰς πτέρυγας ἀπλώνει
ώς τ' ὅρνεον τοῦ Διός,
καὶ ὑψώνεται τὸ μέτρον
ἔως τὸν οὐράνιον κῆπον
τῶν Πιερίδων.

δ'.

Χαίρετε, ὡς κόραι, χαίρετε,
φωναί, δικοὺς τὰ δεῖπνα
τῶν Ὀλυμπίων πλουτίζετε
μὲ χορῶν εὐφροσύνας
κ' εὔρυθμον μέλος.

ε'.

Σεις τὰ αἴθέρια νεῦρα
τῇς φόρμιγγος χροτεῖτε,

καὶ τὰ θηρία καὶ τὸ ἄλση
χάνονται ἀπὸ τὸ πρόσωπον
τῆς γῆς πλατείας.

στ'.

"Οπου τρέμουσιν ἀπειρά
τὰ φύτα τῆς γυντός,
ἐκεῖ ὑψηλὰ πλατύνεται
ὁ Γαλαξίας καὶ χύνει
δρόσου σταγόνας.

ζ'.

Τὸ ποτὸν καθαρὸν
θεραπεύει τὰ φύλλα,
κι' δπού ἀφγησε τὸ χόρτον
εὑρίσκει ρόδας ὁ θήλιος
καὶ μυρωδίαν.

η'.

Οὖτων ὑπὸ τοὺς δακτύλους σας
ἡ ἑλικώνιος λύρα
τρέμει, καὶ τὸ ἄνθη ἀμάραντα
τῆς ἀρετῆς γεμίζουσι
πᾶσαν καρδίαν.

θ'.

"Οχι πατέρες, τύραννοι·
δχι ἀνθρώποι καὶ τέκνα,
ἀλλὰ δειλὰ καὶ ἀγαίσθητα
ποίμνια πὸν κύκλου θήβελον
τρέξειν τοῦ βίου.

ι^τ.

Χείρες κεραυγοφόροι,
μόνον νάτα υποφέροντα
τὰς πληγάς· ἀν τὸ δίκρανον
τοῦ Παρνασσοῦ λιγύφθιογγον
σπήλαιον ἔσιγα.

ι^{α'}.

Διὰ παντὸς μοιράσσατε
θεῖαι παρθένοι τὴν δίκην·
διὰ παντὸς χαρίσσατε
τῶν ἀνθρώπων αἰσθήσεις
οὐφῆλονδους.

ι^{β'}.

Ἄφριζουν τὰ ποτήρια
τῆς ἀδικίας· δυνάσσατε
πολλοὶ καὶ διψασμένοι
ἴσσοι τὸ ἀδράχνουν· γέμουσι
μέθης καὶ φόνου.

ι^{γ'}.

Τώρα, ναὶ τώρα διστράψατε,
ὦ Μούσαι· τώρα διρπάξατε
τὴν πτερωτὴν βροντήν,
κατὰ σκοπὸν βαρέσσατε
μὲν εὔστοχον χείρα.

ι^{δ'}.

Φυλάξατε τοὺς ὄμηγους
διὰ τοὺς δικαίους· μόνον
εἰς αὐτοὺς τὴν εἰρήνην,
καὶ τοὺς χρυσοῦς στεφάγους
εἰς αὐτοὺς δότε.

ι^{ε'}.

"Ητον ποτὲ τῇ ἐννέᾳ
Ολύμπιαι φωναὶ
ἐκεὶ ὅποι χορεύουσι
τῆς ἡμέρας τῷ κόραι
λαμπαδηφόροι.

ι^{ϛ'}.

"Ηκουον μόνον οἱ κύκλοι
τῶν οὐρανῶν τὴν σύμφωνον
θεόπνευστον φόρτην,
καὶ τὸν ἀέρα ἀκίνητον
εἰχεν τῇ γαλήνῃ.

ι^{ζ'}.

"Αλλ' ὅτε τὸ μειδίασμα
τοῦ θεοῦ τῶν ἑρώτων
τὸν Κιθαιρώνα ἐσκέπασε
μὲ θύμον καὶ μὲ κλήματα
σταφυλοφόρα·

ι^{η'}.

ἐκεὶ ὁ ρυθμὸς ἐπέραστος
καταβαίνων, τὸ βλέμμα
τῶν γηγενέων δρακόντων
ἐχάθη, ὡς τὰ χαράγματα
χάνεται ὁ ὄπνος.

ι^{θ'}.

Τοῦ θεοπεσίου γέροντος
ἱερὰ κεφαλή·
φωνὴ εὐτυχῆς ποὺ εὐφήμησας
τῆς κλεινῆς Ἀχατας
τὸ ἀριστα τέκνα.

ι^{κ'}.

Ἐσύ, θαυμάσιε Ὁμηρε,
ἔξενισας τὰς Μούσας·
καὶ τοῦ Διὸς τῇ κόραι
εἰς τὰ χεῖλη σου ἀπέθηκαν
τὸ πρώτον μέλι.

ι^{κα'}.

Εἰς τιμὴν τῶν θεῶν
ἐφύτευσας τὴν δάφνην·
εἰδον πολλοὶ αἰῶνες
τὸ φυτόν εὐθαλές
ὑπερακμάζον.

ι^{κβ'}.

Μέσα εἰς τὸ θεῖον στέλεχος
τί δὲν ἐθησαυρίσατε
τὰ σιμβλα αἰωνίως;
τί, ὦ αἰώνιαι μέλισσαι,
τὸ παραιτεῖτε;

ι^{κγ'}.

"Οταν εἰς τὴν ἀθλίαν
Ἐλλάδα ἀπὸ τὰ ἔσχατα
τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης
τῶν ἀραβίων πετάλων
ἥλθεν ὁ κτύπος·

ι^{κδ'}.

ἐκεὶ πρὸς τὰ λουτρά,
ὅπου τὰς τρίχας πλύνουσι
τῶν φοιβητῶν τῇ "Ωραι,
τότε δικαίως ἐφύγατε,
ὦ Πιερίδες.

ι^{κε'}.

Καὶ τώρα εἰς τέλος φέρετε
τὴν μακρὰν ξενιτείαν.
Χρόνος χαρᾶς ἐπέστρεψε,
καὶ λάμπει τώρα ἐλεύθερον
τὸ Δέλφιον δρός.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΤΟΜΟΥ ΙΙΙ ΚΑΘΗΓΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Θ. ΠΕΤΣΙΟΥ

κατ'.

Ρέει καθαρὸν τὸ ἀργύριον
τῆς Ἰπποκρήνης· κράζει,
δχὶ τὰς ξένας, κράζει
σήμερον ἡ Ἐλλὰς
τὰς θυγατέρας.

κατ'.

Ἡλθετε, φ Μοῦσαι, ἀκούω,
καὶ χαίρουσα πετάσι,
πετῷ δὲ ψυχὴ μου· ἀκούω
τῶν λυρῶν τὰ προσίμια,
ἀκούω τοὺς ὅμινους.

VI

ΕΙΣ ΧΙΩΝ

Στροφὴ α'.

Ως[τε] ἀπὸ τὸ στόμα
κρέμεται τῶν θυγητῶν
αὐλὸς λελυπημένος,
καὶ δὲ φωνὴ του μὲ κόπον
τρέμουσα ἐκβαίνει.

β'.

ώς μέσα εἰς τὰ πολύδενδρα
δάση τὸ βράδυ εἰσπνέει
τὸ τεθλιψμένον φύσημα
μεσημβρινόν, καὶ φαίνεται
θρήνος ἀνθρώπων.

γ'.

εἰς τὸν ἡρημωμένον
αἴγιαλὸν τῆς νήσου
οὗτῳ φέργουν τὰ κύματα
καὶ τὸ παράπονόν τους
ἡ Ὁκεανίγαι.

δ'.

Τὰ γαλακτώδη μέλη
τῶν παρθένων τῆς Χίου
πλέον ἔσù δὲν ραντίζεις,
ὦ λαμπρὸν τοῦ Αἰγαίου
ἱερὸν ρεῦμα.

ε'.

"Οταν τὰ στήθη ἀφίλητα,
θρίαμβος τῶν Χαρίτων,
βράδυ καὶ αὐγὴν ἐδρόσιζες,
ἐκαταφρόνεις τότε
τὰ ρόδα ηῆα.

στ'.

Τώρα χηρεύεις, τώρα
τοὺς βαρβάρους θαλάμους
διηρετοῦν, μιαίνονται
τὰ κάλλη τῶν παρθένων
θεοειδέων.

ζ'.

Ἐκεῖ δπου δὲ πανήγυρις
τῶν Μουσῶν τῆς Ἐλλάδος
διαπτε τὰ πυρά,
καὶ τῶν ποδῶν ἐσήμανε
τ' ἄλυπον μέτρον.

η'.

ὑδριστικά, ὑπερήφανα
τύμπανα ἀκούω καὶ βλέπω
τὴν Ναβαθαίαν· εἰς αἷμα
βαριμένη ἐπὶ τοὺς πύργους
ἀφροκινεῖται.

θ'.

Θλίβει δὲ καπνὸς τὸ διάστημα
γαλάζιον τῶν ἀέρων·
οὗτως εἰς τὴν ὁμίχλην
τοῦ θανάτου, μειδίασμα
πνίγεται νέον.

ι'.

Πόσους γασὸς ποὺ ἔδέχοντο
τὰς πτερωτὰς τῆς πίστεως
προσευχὰς καὶ τὰ δῶρα·
πόσους βλαστοὺς σοφίας,
πόσας ἐλπίδας·

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΦΛΟΣΦΙΑΣ
ΔΙΕΤΘΩΝΗΣ: ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ.ΠΕΤΣΙΟΣ

ια'.

αῖ, πόσους πνέοντας ἔρωτα
θαλάμους, τώρα ἡ φλόγα
βαρβάρως κατατρύχει·
μισητὸν δλοκαύτωμα
ἔνδες τυράννου.

ιβ'.

Στεναζούσῃς νυκτὸς
καὶ τοῦ βαθέος ἀέρου
τρομεραῑ θυγατέρες,
ἔσας φωνᾶς, ἔσας
τὰς Ἐρινύας.

ιγ'.

Τί ἀκαίρως τὰ βασίλεια
σκοτεινὰ κατοικεῖτε
τοῦ Ήπου; ν' ἀποσπάσετε
τὰ δεσμὰ τῶν ὀνείρων
τί ἀργοπορεῖτε;

ιδ'.

Τρέξατε· ἐδῶ τὸν θόρυβον
τῶν μεγάλων πτερύγων
φέρετ' ἐδῶ κυττάξατε,
σκληρὰν σᾶς δείχνω κι' ἀνανδρον
καρδίαν τυράννου.

ιε'.

Τὰς λαμπάδας αὐτοῦ
τινάξατε, αὐτοῦ ρίψατε
βροχὴν πεπυρωμένην,
αὐτοῦ, Ἐρινύες, πετάξατε
χιλίας ἔχιδνας.

ιστ'.

Ο μιαρός, τὴν μάχαιραν...
ἀνατριχιάζω... τρέμουσι
τὰ δάκτυλά μου... μίαν
πρὸς μίαν ἔσύντριψα
τὰς χορδὰς δλας.

ιζ'.

*Ω λαυροί τῶν ἀθώων
παιδιῶν μας, ώ πλευρὰ
σεβάσμια τῶν μητέρων,
γερόντων κόραι εἰς τ' αἴρα
ἀθλίως βρεγμέναι!

ιη'.

*Ἐκδίκησιν ζητεῖτε;
Η φωνή σας ἡκούσθη.

Ποτὲ εἰς τὴν γῆν οἱ ἀθάνατοι
τοὺς ληστὰς δὲν ἀφίνουν
ἀτιμωρήτους.

ιθ'.

*Αν φύγωσι τὸ δρέπανον
θανατηφόρον, φάρμακα
ἐπὶ τὰ χεῖλη εὑρίσκουσι
τοῦ ὅμεναίου καὶ δράκοντας
εἰς τὰ ποτήρια.

ιχ'.

Οἱ φοίνικες ἔηραινονται
τῆς Εἰλειθύιας· βαρύνεται
ἐπάνω εἰς τὴν καρδίαν των
τὸ σκότος τῆς νυκτὸς
ώς πλάκα τάφου.

ια.

*Οχι φῶς καὶ χαράν,
ἀμή φλοιγώδεις ἄκανθας
βρέχει δι' αὐτοὺς δὲ ήλιος
καὶ ἡ γῆ σχισμένη δίδει
αἷματος βρύσεις.

ιβ.

Που μ' ἔφερεν δὲ πόνος μου;...
τί λέγω;... τυμωρίαν
ἀληθινὴν καὶ μόνην,
φρικτήν, οἱ μιαροί
ἔχουσιν ἀλληγο:

ιγ.

Τὴν ἔνδειαν τῆς γλυκείας
γαλήνης τῶν δικαίων.

*Ἄς ἐρημώσῃ δὲ πόλεμος
τῆς Ἑλλάδα, πρὶν εὑρῃ
τῆς Χίου τὴν μοῖραν.

ιδ.

*Ομως ἀν μιμηθῆ
τὸ σκληρόν, τὴν δργήν
παμμιάρον τῶν ἔχθρων της,
ἄς γένη, ἄς γένη μίσημα
παντὸς τοῦ κόσμου.

ιε.

Τί εἰπον!.. Διασκορπίσατε
ἄνεμοι τοὺς δυσφήμους
λόγους· ώ τῶν ἀγγέλων
πάτερ καὶ ἀνδρῶν, βοήθησον
οὐ τὴν Ἑλλάδα!

ΕΡΓΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΤΟΠΛΗΣΙΑΚΗΣ ΑΝΘΡΑΚΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΧΑΝΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

VII

ΕΙΣΠΑΡΓΑΝ

Στροφή Α.

Σοβαρόν, θικηλάν
δόσε τόνον, ω Λύρα·
λέβε δεστραπήν, και ηθος
λέβε νοσέ, θυμούμεν
έγδοξον έργον.

Β'.

Δικαρεπή οι άθανατοι
έδωσαν τών ανθρώπων
και ατίμητα δώρα·
ἀγάπην, ἀρετήν,
ενσπλαγχνον στήθος.

Γ'.

Άλλα και φρενῶν πτέρωμα·
δπως, δταν ή τύχη
εις τὰ κρημνὰ τοῦ βίου
τῆς ἀμάξης πλαγίαν
τὴν δριμήν φέρη·

Δ'.

ήμετε, ώς τὰς κλαγγάδες
εις τὰ σύννεφα ἀφίνει·
ο μέγας ἀετός
και εις τὰ βαθέα λαγκάδια
ἀφρούς και βράχους·

Ε'.

δροίως ὑπερπετάξαντες,
μακρὰν δπίσω ιδῶμεν
τὴν δρυγήν τῶν τροχῶν
ἀπὸ τυφλᾶς ἥγιας
διασυρομένων.

Ω'.

Ώς ἀγλαὰ τοσαῦτα·
δῶρα δοξελογοῦνται,
ἄλλα πολὺ ἀγλαώτερον
ο νοῦς δπού ἀποφεύγει
τὴν δουλωσύνην,

Ζ'.

Τποκυμαιγομένους
δασέας ἔλαιωνας
ή Πάργα θυμηλοκάρηνος
βλέπει· και αὐτὴν δ "Αρης
ὑπερεφίλει.

η'.
Άλλα μόλις ή χάλαζα
ἔπαινε τοῦ πολέμου,
και σύ, Δάματρα, ἐχάριζες
τὸν δαιψιλῆ χρυσόν,
πόθος Ζεφύρων.

θ'.
Έχεον πολυάριθμα
μελισσῶν ἔθνη οι σύριβλοι
τῆς Πάργας· βομβηδὸν
εἰς τὸν πολὺν ἐπέταον
καρπὸν λυαῖον.

ι'.
Καλός, γλυκὺς οἱ ἀέρας
όπού πρῶτον ἐπίναμεν,
και η θρέπτειρα γῇ
ἀπὸ τὸν ιδρωτά μας
πεποτισμένη.

ια'.
Οιμως διὰ ποιον οι δοῦλοι
πίνουσι τὸν ἀέρα;
κεντάουσι τὸ ἄροτρον
και πολὺν στενάζουν κόπου,
δμως διὰ ποιον;

ιβ'.
Ψυχὴ ἀνδρικὴ ἀπορρίπτει
φρόνημα χαμερπές·
ἀπὸ τὸ ἀμβροσίοδημον
στόμα τῶν αἰωνίων
ή γνώμη ρέει.

ιγ'.
Τῶν πολλῶν τὰ συμπόσια
ο στίχος ἐπιτρέχει·
βραχυχρόνιος ἡχώ
τὴν σιγὴν δὲν ἐτάραξε
τῆς δουλωσύνης.

ιδ'.
Σεῖς μόνοι δπού ἐκλαδεύατε
τὴν Παργινὴν ἔλαιαν,
σεῖς ἀπὸ τὸν ἀθάνατον
λόγον μόνον ἐτράφητε,
έσεις, ω ἁγόρειοι.

τε'.

Τὰ συνήθη χωράφια
ἀφίνοντες, ἐφύγατε
τὸν ὄντον, προτιμῶντες
τὴν πικρὸν ἔσνιτείν
καὶ τὴν πενίαν.

ιστ.

Πλήν, τῆς ἐπιστροφῆς
ἔχάραξεν ἡ γῆρας.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΥ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΦΟΡΙΑΣ ΔΙΕΤΘΩΝΗΣ: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Θ. ΠΕΤΡΙΟΥ

Πάντοτε οἱ ἐπουράνιοι
μεγαλόθυμον γένος
ὑπερασπίζουν.

ιεῖ.

Ἐκεῖ δποὺ ἔκανατε
(έλληνική φροντίδα!)
τῶν προγόνων τὰ λείψανα,
πάλιν ἡ πρόνοια χεῖρες
ἐκεῖ σᾶς φέρνουν.

VIII

ΕΙΣ ΑΓΑΡΗΝΟΥΣ

Στροφὴ α'.

Ἐνας Θεὸς καὶ μόνος
ἀστράπτει ἀπὸ τὸν ὄντον
θρόνον· καὶ τῶν χειρῶν του
ἐπισκοπεῖ τὰ αἰώνια
ἀπειρά ἔργα.

β'.

Κρέμονται ὑπὸ τοὺς πόδας του
πάντα τὰ ἔθνη, ὡς ιρέμεται
βροχὴ ἔτι ἐγαέριος
ἐν φοιβῶνται οἱ ἀνεμοὶ
τῆς οἰκουμένης.

γ'.

Ἄλλ' ἡ φωνὴ του ἀκούεται,
φωνὴ δικαιοσύνης,
καὶ ἡ ψυχὴ τῶν ἀνόμων,
ὡς αἴματος σταγόνες
πέφτουν στὸν ἀδην.

δ'.

Τὸν δσίων τὰ πνεύματα,
ὧς ἀργυρέα διμίχλη
τὰ ὄψηλά ἀναβαίνει,
καὶ εἰς ποταμοὺς διαλύεται
φωτὸς καὶ δόξης.

ε'.

Μόνον βλέπω τὸν Ἡλιον
μένοντα εἰς τὸν ἀέρα.

τοὺς τριγύρων χορεύοντας
οὐρανοὺς κυβερνάει
μὲ δίκαιον νόμον.

στ.

Φαίνεται εἰς τὸν ὄρεόντα
ώστὲν χαρᾶς ἴδεα,
καὶ φωτίζει τὴν γῆν
καὶ τῶν θυητῶν τὰ ἔργα
τῶν πολυπόνων.

ζ'.

Ομιλεῖται ἵδοι τὰ σκῆπτρα
ἀφησεν, ἐβιασθεισεν.
ὅτι ἀνάγκην τὸ ἀνθρώπινον
στῆθος ἔχει ἀναπαύσεως
ἀνάγκην θηνου.

η'.

Ποιος ποτὲ τοῦ Θεοῦ,
ποιος τοῦ Ἡλίου ὥμοιασεν;
Διατί βιωμούς, θυμίσια,
διατί ζητοῦν οἱ μύριοι
τύραννοι, καὶ ὄμιγοι;

θ'.

Ἔψιστοι αὐτοί! Λαμπρότεροι
αὐτοὶ τῶν ἀλλων! Μόνοι!
Λαμπροὶ καὶ ὄψιστοι οἱ δίκαιοι,
καὶ μόνοι τῶν ἀνθρώπων
οἱ εὐεργέται.

ΔΙΕΤΟΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΤΟΜΟΥ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΑΝΤΙΝΟΥ Ο. ΠΕΤΣΙΟΥ

κ'.
Κριται ὡς θεοί! Και πότε
τὴν ἀρετὴν ἀθλίως
πότε δὲν ἐκατάτρεξαν;
πότε εὐσπλαγχνίαν ἔγνώριασαν,
δικαιοσύνην;

ια'.
Μὲν ὑπερηφάνους πόδας
καταφρονητικούς,
δὲν πατούν τὸ χρυσοῦν
συγτριψθέν τῷρα τύγχανθρον
τοῦ δρθοῦ νόμου;

ιβ'.
Τὸ ἀχέρταστον δρέπανον
αὐτοὶ βαστοῦν· θερίζουν
πάντ' δσα δὲρωτάς μας
ἀρίμασεν ἀστάχυα

ιγ'.
διὰ τοὺς μίσους μας.

τῆς ξενιτείας:
ιδ'.
Τρέξε ἐπάνω εἰς τὰ κύματα
τῆς φοβερᾶς θαλάσσης,
κινδύνευσε, ἀναστέναξε,
πίε τὸ πικρὸν ποτήριον
τῆς ξενιτείας:

ιε'.
διὰ τὴν τροφὴν ποὺ ἔσύναξες
μὲ κόπους ἀνεκφράστους,
εἰς τὰ παραθαλάσσια
ἴδου χάσκει τὸ λαίμαργον
στόμα τυράννων.

ιστ'.
τί τὰ εὐωδῆ ἀγκαλιάζετε
προσκέφαλα τοῦ γάμου;
τί φιλεῖτε τὸ μέτωπον
ἱερὸν τῶν γονέων σας
μὲ τόσον πόθον;

τὰ ξύνη ἀθώα.
τί τὸ μπανά
σᾶς προσκαλοῦν· ἀδίκους,
ἀσυγέτους πολέμους
φέρετε, κατασφάξατε

ιε'.
Οχι μόνον τὸν ἰδρωτα,
ἀλλὰ καὶ τὸ αἷμα οἱ τύραννοι
ζητοῦσιν ἀπὸ σᾶς,
κι' ἀφ' οὐ ποτάμια ἔχύσατε,
μήπως τοὺς φθάνει;

ιη'.
Τὴν πνοήν σας, ἀχόρταστοι
ἐπιθυμοῦν· ἀλλοίμονον
ἄν ποτε ἐπὶ τὰ σφάγια
τῶν τυράννων ἀναστε-
νάξῃ ἡ ψυχὴ σας.

ιθ'.
Ἄλλοίμονον, ἀλλοίμονον,
ὅταν δὲ οὐδὲν πέμψῃ
ἀκτῖναν ἀληθείας
καὶ μὲ αὐτὴν τὸ στῆθός σας
ζωοποιήσῃ.

ικ'.
Ἐάν τις τὸ νουθέτημα
θείον ἀκολουθήσῃ,
στόμα μαχαίρας, βάσανα,
κλαύματα φυλακῆς
τότε δὲ προσμένῃ.
ια'.
Καὶ τοιοῦτοι, ἐμπρός σας
ἐγὼ νὰ γονατίσω!

ιη'.
Ἡ γῆ δὲ σχισθῇ, εἰς τὸ βάραθρον
ἡ βροντὴ τὸ οὐρανοῦ
δὲ μὲ τινάξῃ.
ιβ'.
προτοῦ σᾶς ἀτιμήσω,
ὦ γόνατά μου. Ἀτάρακτον
ἔχω τὸ βλέμμα, ὅπόταν
τὸ καταβάσιον εἰς πρόσωπον
ἔνδει τυράννου.
ιγ'.
τί τὸ μπανά
σᾶς προσκαλοῦν· ἀδίκους,
ἀσυγέτους πολέμους
φέρετε, κατασφάξατε

τὰ ξύνη ἀθώα.
τί τὸ μπανά
σᾶς προσκαλοῦν· ἀδίκους,
ἀσυγέτους πολέμους
φέρετε, κατασφάξατε

ΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ

Στροφή Α.

Δυστυχισμένα πλάκατα
τῆς πλέον δυστυχισμένης
φύσεως, τελειώνομεν
ἐναὶ θρίγονοι καὶ εἰς ἄλλον
πέφτομεν πάλιν.

β'.

Τηρεῖς κατεδικάσθημεν,
δολιοι, κοπιασμένοι,
πάντα νὰ κατατρέχωμεν,
ἄλλα ποτὲ δὲν φθάνομεν
τὴν εὐτυχίαν.

γ'.

Ίσως (ἀν δὲν μὲ τρέψῃ
ματαιὰ ἔλπις) εὑρίσκεται
μετὰ τὸν θάνατόν μου
γλυκυτέρα ζωὴ
καὶ μὲ προσμένει.

δ'.

Ομως, διατί ἔτιν ἔσπειρε
παντοῦ εἰς τὴν οἰκουμένην
τὴν χαρὰν μὲ τὴν θλίψιν
τοῦ ἐπουρανίου πατρὸς
τὸ δικαιον χέρι.

ε'.

Διατί καὶ ἔδω δικού μι' ἔρριψεν
εἰς τὴν ἀέριον σφαῖραν,
μίαν νὰ μὴν εῦρω τρέχουσαν
διὰ μέ, μόνην μίαν βρύσιν
παρηγορίας;

στ'.

Βρύσιν! — Καὶ τὰ θαυμάτων
τῆς Ἀρετῆς ἀέναα
νερὰ δὲν βλέπω; Χύνονται
ποταμηδὸν τριγύρω μου,
τὴν γῆν σκεπάζουν.

ζ'.

Ω θηγοί, ποτισθῆτε!
Ἐὰν τὸ θεῖον πίετε

ρεῦμα, ὁ πόνος μὲ δάκρυα
τὴν τρέπεται, τὸ στρῶμά σας
ἄς βρέχῃ τότε.

η'.

Ἄς ξλιθη τότε, ἄς ξλιθη
νὰ σᾶς περικυλώσῃ
μὲ σκοτεινά, βρονταῖα,
πεπυκνωμένα σύννεφα
ἡ δυστυχία.

θ'.

Μιὰ δύναμις οὐράνιος
εἰς τὴν ψυχήν σας δίδει
πτερὰ ἐλαφρά, καὶ ὑψώνεται
λαμπρὸν τὸ μέτωπόν σας
ὑπὲρ τὴν νύκτα.

ι'.

Ἄπὸ τὰ δλύμπια δώματα
δροσερὸν καταβαίνει
χαρᾶς, ἐλαίου φύσημα,
καὶ στεγνώνει τὰ δάκρυα,
τὸν ἴδρωτά σας.

ια'.

Ἐκεὶ δικού ἐπανήσατε,
ἴδού οἱ καρποὶ φυτρώνουν,
καὶ τ' ἀνθη ἴδού σκορπίζουσι
τὰ κύματα εὐτυχῆ
τῆς μυρωδίας.

ιβ'.

Τῆς φιλίας ἡ Χάριτες
καὶ τοῦ Γρεγαλίου συμπλέκουσι
χορῶν πλουσίους στεφάνους:
Βιωμὸν ἔχουν τὸν θρόνον σας.
καὶ τὸν διξάζουν.

ιγ'.

Άν εἰς δικαίους ἔλθητε
πολέμους, ἢ ἔνα μνῆμα,
μνῆμα τίμιον εὑρίσκετε,
ἢ τῶν θριάμβων τ' φρυματα
καὶ τὰ κλωνάρια.

ιδ'.

Τὰ πολύχρυτα πέπλα,
καὶ τὸ ἀρώματα δὲ Πλοῦτος,
γλυκὺν δὲ Σοφία τὸ φίλημα
σᾶς χαρίζει, ἐὰν εἶναι
μὲ σᾶς δὲ θρήνο.

ιε'.

Ω 'Αρετὴ! πολύτιμος
θεά, σὺ ἡγάπας πάλαι
τὸν Κιθαιρῶνα σήμερον
τὴν γῆν μὴ παραιτήσῃς
τὴν πατρικήν μου.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΛΟΣΦΙΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
ΔΙΕΤΘΩΝΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

X Ο ΩΚΕΑΝΟΣ

Στροφὴ α'.

Γῇ τῶν θεῶν φροντίδα,
Ἐλλάς, ἡρώων μητέρα,
φίλη, γλυκεῖα πατρίδα μου,
νύκτα δουλείας σ' ἐσκέπασ,
νύκτα αἰώνων.

β'.

Οὕτω εἰς τὸ χάος ἀμέτρητον
τῶν οὐρανίων ἔργων,
νυκτερινὸς ἔξαπλωσεν
ἔρεβος τὰ πλατέα
πένθιμα ἐμβόλια.

γ'.

Καὶ εἰς τὴν σκοτιάν βαθεῖαν,
εἰς τὸ ἀπέραντον διάστημα,
τὰ φῶτα σιγαλέα
κινῶνται τῶν ἀστέρων
λελυπημένα.

δ'.

Ἐχάθηκαν δὲ πόλεις,
ἐχάθηκαν τὰ δάση,
καὶ τὴν θάλασσαν κοιμήται
καὶ τὰ βουγά· καὶ δὲ θόρυβος
παύει τῶν ζώντων.

ε'.

Εἰς τὰ φρικτὰ βασιλεῖα
δροιάζει τὸν θανάτου
ἡ φύσις δλη· ἐκεῖθεν
γίγος ποτὲ δὲν ἔρχεται
ὑμνῶν δὲ θρήνων.

στ'.

Αλλὰ τῶν μακαρίων
σταύλων ίδου τὰ ἡφα
κάγκελλα δὲ "Ωραι ἀνοίγουσιν,
ίδου τὰ ἀκάμαντα ἄλογα
τοῦ Ἡλίου ἐκβαίνουν.

ζ'.

Χρυσᾶ, φλοιώδη, καίουσι
τοὺς δρόμους τοῦ ἀέρος
τὰ δεμιολητήρια πέταλα·
τοὺς οὐρανοὺς φωτίζουσι,
λάμπουσαι δὲ χαῖται.

η'.

Τώρα δὲ πάντας τὸν ἀνθη
εἰς τὸν δροσώδη κόλπον
τῆς γῆς δὲ αὐγῆ· καὶ φαίνονται
τώρα τῶν φιλοπόνων
ἀγδρῶν τὰ ἔργα.

θ'.

Τὰ μυρισμένα χεῖλη
τῆς ἡμέρας φιλοῦσι
τὸ ἀναπαυμένον μέτωπον
τῆς οἰκουμένης· φεύγουσιν
δνειρα, σκότος,

ι'.

Βπνος, σιγή· καὶ πάλιν
τὰ χωράφια, τὴν θάλασσαν,
τὸν δέρα γεμίζουσι
καὶ τὰς πόλεις μὲ κρότον,
ποίμνια καὶ λύραι.

ια'.

Εἰς τοῦ σπηλαίου τὸ στόρα
ἴδου προβαίνει ὁ μέγας
λέων, τὸν φοβερὸν
λαιμὸν τετριχωμένον
βρέμων τινάζει.

ιβ'.

Ο δευτέρος ἀφίγει
τοὺς κρητικούς ὄψιμούς.
κτυπάσουσιν ἡ πτέρυγες
τὰ νέφη, καὶ τὸν Ὀλυμπὸν
χλαγγή σχίζει.

ιγ'.

Ἐθλώψε τὴν Ἑλλάδα
νῦντα πολλῶν αἰώνων,
νῦντα μακρᾶς δουλείας,
αἰσχύνη ἀνδρῶν ἡ θέλημα
τῶν ἀθανάτων.

ιδ'.

Ἡ χώρα τότε ἐφαίνετο
ναὸς ἡρειπωμένος,
δπου οἱ φαλμοὶ σιγάουσι,
καὶ τοῦ κισσοῦ τὰ ἀτρέμητα
φύλλα κοιμῶνται.

ιε'.

Ωσάν ἐπὶ τὴν ἄπειρον
θάλασσαν τῶν ὀνείρων
δλίγαι, ἀπηλπισμέναι
ψυχαὶ νεκρῶν διαβαίνουσι
μὲ δίχως βίαν.

ιετ'.

οῦτως ἀπὸ τοῦ Ἀθωνος
τὰ δένδρα ἔως τοὺς βράχους
τῆς Κυθήρας, κυλίουσα
τὴν διμαξαν βραδεῖαν,
οὐρανοδρόμον.

ιετ'.

ἡ τρέμορφος Ἐκάτη
ἔθεώρει τὰ πλοῖα,
εἰς τοῦ Αἰγαίου τοὺς κόλπους
λάμποντα ἀδόξως, φεύγοντα
διασκορπισμένα.

ιη'.

Σὺ τότε, ὡ λαμπροτάτη
κόρη Διός, τοῦ κόσμου
μόνη παρηγορία,
τὴν γῆν μου σὺ ἐγθυμήθηκες,
ὡς Ἐλευθερία.

ιθ'.

Ἡλθ ἡ θεά· κατέβη
εἰς τὰ παραθαλάσσια
κλυτὰ τῆς Χίου· τὰς χεῖρας
ἄπλωσ' ὅρθη, καὶ κλαίουσα
λέγει τοιάδε:

ιη'.

— Ὡκεανέ, πατέρα
τῶν χορῶν ἀθανάτων,
ἀκουσον τὴν φωνήν μου,
καὶ τῆς ψυχῆς μου τέλεσον
τὸν μέγαν πόθον.

ια'.

Ἐγδοξον θρόνον εἶχον
εἰς τὴν Ἑλλάδα· τύραννοι
πρὸ πολλοῦ τὸν ιρατοῦσι·
σήμερον σὺ βοήθησον,
δός μου τὸν θρόνον.

ιβ'.

Οταν τοὺς ἀνοήτους
φεύγω θυητούς, μὲ δέχονται
ἡ πατρικαὶ σου ἀγκάλαι·
ἡ ἐλπὶς μου εἰς τὴν ἀγάπην σου
στηρίζεται δλη.—

ιγ'.

Εἶπε· καὶ εὐθὺς ἐπάνω
εἰς τὰς ροάς ἐχύθη
τοῦ Ὁκεανοῦ, φωτίζουσα
τὰ νῦντα οὔρα καὶ θεῖα,
πρόφραγτος λαμψις.

ιδ'.

Αστράπτουσι τὰ κύματα
ώς οἱ οὐρανοί, καὶ ἀνέφελος,
ξάστερος φέγγει ὁ ἥλιος,
καὶ τὰ πολλὰ νησία
δείχνει τοῦ Αἰγαίου.

ιε'.

Πρόσεχε τώρα· ώς ἀνεμος
σφοδρὸς μέσα εἰς τὰ δάση,
ὅ ἀλαλαγμὸς σηκώνεται·
ἀκουε τῶν πλεόντων
τὸ ἔια μάλα.

ιη'.

Σχισμένη ὑπὸ μυρίας
πρώρας, ἀφρίζει ἡ θάλασσα·
τὰ πτερωμένα ἀδράχτια
ἐλεύθερα ἔξαπλώνονται
εἰς τὸν ἀέρα.

κέ'.

Ἐπὶ τὴν λίμνην οὖτας
αὐγερινὸν πετάουσι
τὰ πλήθη τῶν μελίσσων,
ὅταν γλυκὺ τοῦ ἔαρος
φυσάῃ τὸ πνεῦμα.

κη'

ἐπὶ τὴν ἄμμον οὖτα
περιπατοῦν οἱ λέοντες
ζητοῦντες τὰ κοπόδια,
τὴν θέρμην τῷ γάνυχῶν
ἔχν αἰσθανθώσιν.

κῆ'

οὖτας ἐάν τὴν δύναμιν
ἀκούσουσι τῶν πτερύγων
οἱ ἀστοί, τὸ κτύπημα
τῶν βροντῶν ὑπερήφανοι
καταφρογοῦσι.

λ'

Πεφιλημένα θρέμματα
Ωκεανοῦ, γενναῖα,
καὶ τῆς Ἑλλάδος γγήσια
τέκνα καὶ πρωτοστάται
Ἐλευθερίας.

λα'

χαίρετε σεῖς καυχήματα
τῶν θαυμασίων (Σπετζίας,
Γδρας, Ψαρῶν) σκοπέλων,
ὅπου ποτὲ δὲν ἀραῖε
φόβος κινδύνου.

λβ'

Κατευοδοίτε! Ὁρμήσατε
τὰ συναγμένα πλοῖα,

ὦ ἀνδρεῖοι! σκορπίσατε
τὸν στόλον, κατακαύσατε
στόλον βαρβάρων.

λγ'

Τὰ δειλὰ τῶν ἔχθρων σας
πλήθη καταφρογήσατε.
τὴν κόμην πάντα ὁ θρίαμβος
στέφει τῶν ὑπέρ πάτρης
κινδυγευόντων.

λδ'

Ὦ ἐπουράνιος χεῖρα!
Σὲ βλέπω κυβερνοῦσαν
τὰ τρομερὰ πηδάλια,
καὶ τῶν ἥρων ἡ πρώραι
ἴδού πετάουσι.

λε'

Ιδού κροτοῦν, συντρίβουσι
τοὺς πύργους θαλασσίους
ἔχθρων ἀπείρων· σκάφη,
ναύτας, ιστία, κατάρτια
ἡ φλόγα τρώγει.

λστ'

καὶ καταπίνει ἡ θάλασσα
τὰ λείψανα· τὴν γίκην
ὕψωσ', ὦ λύρα· ἀν ἥρωες
δοξάζωνται, τὸ θεῖον
φιλεῖ τοὺς ὄμηνους.

λεβ'

Οθωμανὲ ὑπερήφανε,
ποῦ εἰσαι; νέον στόλον
φέρε, ὦ μωρέ, καὶ σύναξε·
νέαν δάφνην οἱ Ἑλληνες
θέλουν ἀρπάξειν.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΡΤΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΦΑΝΙΑΣ ΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΔΙΕΤΘΩΝΗΣ: ΑΝ.ΚΑΟΥΑΝΗΣ ΦΛΟΣΟΦΙΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΛΟΣΟΒΙΑΣ
ΕΡΕΦΑΝΙΑΣ ΦΛΟΣΟΦΙΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΛΟΣΟΒΙΑΣ

ΛΥΡΙΚΑ

ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΑΛΒΟΥ ΤΟΥ ΖΑΚΥΝΘΙΟΥ

ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ 1826

AU GÉNÉRAL LAFAYTTE

Le jour où vous exposiez votre vie en Amérique, vous ne combattiez pas uniquement pour l'indépendance de ce pays; les principes de justice et de morale sur lesquels les peuples doivent fonder leur prospérité, étaient encore devant vos yeux.

Général, c'est pour la même cause que nous combattons. Votre âge vous empêche de montrer votre épée aux barbares qui nous ont opprimés pendant quatre siècles; mais puisse la mémoire de vos actions faire naître de généreux sentimens dans l'âme de celui qui pourrait marcher sur vos traces.

Trop pauvres pour pouvoir alimenter nos armées et nos flottes, privés de toute institution pour consolider notre liberté, sans armes pour garnir nos rochers, luttant contre un ennemi toujours battu et toujours renaissant, entourés de pièges par les gouvernemens chrétiens qui se sont fait les alliés

des ennemis de l'*Evangile*, attaqués par les offres perfides d'une protection que notre peuple ne demande pas, succomberons-nous? Non, général; Dieu et notre désespoir nous soutiennent. Une nation qui, tout entière, regarde ses adversaires avec mépris, son tombeau avec indifférence, ne peut être vaincue. La Grèce, fût-elle couverte d'ossemens et de cendres, ne manquera pas de vengeur; l'Europe indignée étendra sa main sur nos ruines, et son serment fera pâlir ceux qui ont conspiré notre perte.

Je quitte la France avec regret; mon devoir m'appelle dans ma patrie, pour exposer un cœur de plus au fer de Musulmans; et je rédirai aux étrangers qui se trouvent parmi nous, qu'il y a eu une lutte en Amérique et un Lafayette comblé des bénédictions du peuple qu'il a secouru avec tant de désintéressement.

A. KALVOS

E.Y.Διατάκτη
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

Ι Η ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΗ ΜΟΥΣΕΑ

Στροφή α'.

Ἐὰν τὰ ποσειδώνια
κύματα τὸν αὐθάδη
ναύτην ἀπομακρύνωσιν
ἀπὸ τὴν πάτριον νῆσόν του
πρὶν ἔλθῃ ἢ νύκτα·

β'.

μὲν ψυχὴν πικραμένην
δρῦδος ἐπὶ τὴν πρύμνην,
βλέπει ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν
τὴν ἡσυχίαν χυμένην
καὶ ἐσπέριον σκότος·

γ'.

βλέπει τὰ περιπόθητα
βουνά καὶ τὰ χωράφια
τῆς γλυκερᾶς πατρίδος
κεχρυσωμένα ἀκόμα
ἀπὸ τὸν ἥλιον.

δ'.

Ἄλλ' ἦδη εἰς τὰ ἔρεβώδη
λουτρὰ βάθεα τῆς δύσεως
τοῦ λαμπροῦ βασιλέως
τῶν δέρων ἔβιούτησεν
ἢ ἐσχάτη ἀκτῖνα.
ε'.

Kai ἀλάζει, ιδού, ἀμαυρώνεται
τῆς νῆσου ἢ ράχη, ὡς πρόσωπον
νέας, δρφανῆς παρθένου,
νύρδην ὅπο τὸ σύγνεφον
τῆς δυστυχίας.
στ'.

Τὰ λυπηρένα ὄμράτια του
τότε ἀν σηκώσῃ δὲ καύτης,
βλέπει ἐπάνω εἰς τὴν χώραν του
τρέμον καὶ μεσουράνιον
τὸ πρωτον ἀστρον.
τέττα'.

Οὕτως ἀν χάσῃ δὲ ἀνθρώπος
τὸ φύς, καὶ τὸν σκεπάσῃ

μακάριον σκότος, βλέπομεν
ἐπ' αὐτὸν ἀγατέλλον
ἀστρον ἐλπίδος.
η'.

Ω Βύρων· ω θεοπέσιον
πνεῦμα τῶν Βρεττανῶν,
τέκνον Μουσῶν καὶ φίλε
ἄμοιρε τῆς Ἑλλάδος
παλλιστεφάνου·
θ'.

πλεγμένα μὲ τὰ φύλλα
τοῦ μυστικοῦ Ἐλικῶνος,
τῆς Τγιείας τὰ ρόδα
χθὲς θαυμασίως ἐστόλιζον
τὴν κεφαλήν σου.
ι'.

Χθὲς τὸν οὐράνιον ἔτρεχε
δρόμον δὲ ἥλιος· χύνων
τὰς πλέον λαμπρὰς ἀκτῖνας,
τὸ μέτωπόν σου ἀντέστραπτεν
ὡς ἀθαγάτου.
ια'.

Σήμερον κεῖσαι, ως εὔφορος
πολύκλωνος ἐλαία
ἀπὸ τὸ βίσιον φύσημα
σκληρῶν ἀνέμων κεῖται
ἐκριζωμένη.
ιβ'.

Σήμερον κεῖσαι, ω Βύρων.
Καὶ ποῦ τὰ ἔνθεα ἔπη,
ποῦ είναι τώρα τὰ σύμμετρα
πτερόεντα φωνήεντα,
Καστάλιε κύκνε;
ιγ'.

Θαυματουργοὶ φυσήσατε
πνοαι τοῦ παραδείσου·
σηκώσου, ω Βύρων, τίναξον
μακρὰ ἀπὸ σὲ τὸν ἀωρον
μόρσιμον ὅπνον.

II

ΕΙΣ ΨΑΡΑ

Στροφή α.

Ἐρατεινή, γλυκεῖα
θυγάτηρ Ἄπειρονος,
πόσσου, ω χρυσοβλέφαρος,
πόσσου δεκτή και γόστιμη
φέγγεις, ω ήμέρα.

β'.

Ἐλεύθερος η δοῦλος
τη χρησιμεύει ἀν εἶναι,
μόνον δὲ ζῆσῃ δ ἄγθρωπος
δι εἶναι η γῆ παράδεισος
και η ζωὴ μία.

γ'.

Δεῦτε, ἐν ώ τὰ τῆς Κύπριδος
δάκτυλα μυρισμένα
τὰς χορδὰς κολακεύωσι,
και η τρυφερὰ κιθάρα
τὸν κόσμον θέλγῃ,
δ'.

τρέξατε σεῖς, ω ἀμέριμνα
πλήθη λαῶν τὸν μέγαν
μελίφρονα ἀμφορέα
τοῦ Βασσαρέως ἀδράξατε
νέοι και παρθένοι.

ε'.

Μὲ χιτῶνα σιδώνιον,
μὲ σάνδαλα χρυσόδετα,
χοροβατούντες ψάλατε
η τὴν στροφὴν τὴν λέσβιον
η τέλον μέλος.—

σε'.

Φθάνει τώρα τὸ κέρασμα,
φθάνει δ χορδὸς και τ' ἄσμα.
κάθε τίδονή τὸ μέτριον
ἐὰν ἀγαπῇ, δὲ προσφύγωμεν
εἰς χαρὰν ἀλληγ.

ζ'.

Ἐδὼ ὑπὸ τὸν πολύφυλλον
και δροσερὸν κεδρῶνα
ἔλατε, δὲ ἀναπαύσωμεν
τὸ κορμί μας και δὲ ἔχωμεν
τ' ἄγθη διὰ στρῶμα.

η'.

Ἐνα φιλὶ ... κ' ἔν' ἄλλο...
Ἐρωτα, τρέξε, ἐξάπλωσον
αἰώνια τὰ πτερά σου,
σκέπασον τὸ μυστήριον
τῆς ἑορτῆς σου.

θ'.

Οὖτω, καθὸ η ταχύπους
Τρις λάμπει και ἀβίαστος
μὲ τὰ ζεφύρια πνεύματα
φεύγει, δι' ἐμᾶς ἀδιάκριτοι
φεύγουν η ήμέραι. —

ι'.

Ἀναισχυντα φρονήματα
τῶν ἀγενέων ἀνθρώπων.
ὕμνοι μανίας, ποὺ ἐφύγατε
ἀπὸ τὰ δόδοντα τοῦ "Ἄδου,
στίχοι 'Ερινύων.

ια'.

ἄν τῆς δικαιοσύνης
περιβλαστῇ τὸ σκῆπτρον,
ἄν φιλάνθρωπον φύσημια
εἰς τὴν καρδίαν εἰσπνέη
τῶν βασιλέων.

ιβ'.

ἄν η ἀρετὴ κι' δ ἐλεύθερος
νόμος ὡς ἄγια χρήματα
εἰλικρινῶς λατρεύωνται,
τότε, καθὸ δ Παράδεισος,
δίδει η γῆ ρόδα.

ιγ'.

Άλλ' η ζωὴ και τότε
δὲν εἶναι διὰ τὸν βλέποντα
ἄγθρωπον τοὺς ἀστέρας
ἄλλο, παρὰ προσίμιον
ἀθανασίας.

ιδ'.

Ίδού τὰ πολυτάραχα
κύματα τῆς θαλάσσης
ἴδού, ίδού τῶν ἀμώμων
Ψαρῶν δικαιοτάτων
η τραχεῖαι πέτραι.

τε'.

Αδτοῦ καμμία κιθάρα
φθοροποιός, σχις δρυια,
σχις κρότος Μαινάδων,
οὗτ' Ἐρωτος παιγνίδια
τὸν γοῦν συγχίζουν.

ιετ'

Ἄλλ' ώς, κατὰ τὸ βράδυ
τὸ θεριγνόν, ἀνάπτουνται
ταχεῖαι, συχναὶ ἡ δλύμπιαι
ἀστραπαὶ καὶ θεριβῶνοισι
τοὺς δόσιπόρους,

ιετ'

οὕτως τὰ μὲν θηκάρια,
σωρηδὸν ἔρριμμένα,
κρύπτουν τὴν γῆν, τοὺς βράχους
ὅπερ σιδηροχάριμης,
ἄφοβος Ἀρης

ιητ'

κινεῖ τὴν γῆσσον. Χίλια
πολέμου χάλκεα δργανα
βροντοῦν· εἰς τὸν ἀέρα
τῶν ξέφων μύριαι γλωσσαὶ
λάρμασιν, κλονοῦνται.

ιθ'

Μία βοή σηκώνεται,
μία μόνη ἐπιθυμία,
καὶ, ὥσπερ ἀντίνα οὐράνιος,
ώς φλόγα εἰς δάση εὐάνεμα
καίει τὰς καρδίας:

ΕΡΓΟΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΑΝΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΝΤΕΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΝΟΥ Θ. ΠΕΤΡΙΟΥ

κ'.

«Τιπέρ γονέων καὶ τέκνων,
» νπὲρ τῶν γυναικῶν,
» νπὲρ πατρίδος πρόκειται
» καὶ πάσης τῆς Ἑλλάδος
» δοιος ἀγῶνας.
κα'.

» Θαλπτήριον τῆς ἡμέρας
» φῶς, διὰ πάντοτε χαῖρε·
» καὶ σεῖς, διποὺ εὐφραίνετε
» μὲ φωνὴν ἡδύσνειρον
» τῆς γῆς τὰ τέκνα,
κβ'.

» χαῖρετ', ἐλπίδες.—"Ηλθε
» τῆς Ἀγαρ τὸ οὐπερήφανον
» σπέρμα· ἐπάνω εἰς τὰς δχθας
» τῶν Ψαρῶν, ἀλαλάζον
» σφόδρα, κατέβη.
κγ'.

» Ω πατρίς, τὴν ἑκούσιον
» δέξου θυσίαν... Ἀστράπτει.
Σεισμὸς πολέμου ἀκούεται.
Τπὸ τύμβον ὑψήγορα
ἡρωες κοιμῶνται.

κδ'

Ἐπὶ τὸ μέγα ἐρείπιον
ἡ Ἐλευθερία δλόρθη
προσφέρει δύο στεφάνους·
εν' ἀπὸ γῆτηνα φύλλα
κι' ἄλλον ἀπ' ἀστρα.

III ΤΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ

Στροφὴ α'.

Χλωρά, μοσχοβιολοῦντα
νησία τοῦ Αἰγαίου πελάγους,
εὐτυχισμένα χώματα,
δπού ἡ χαρά κ' ἡ εἰρήνη
πάντα ἐκατοίκουν!

β'.

Τί τὰ θαυμάσια ἐγίνηκαν
κοράσια σας, δπ' εἰχαν
ψυχὴν σὰν φλόγα, χειλη
σὰν δροσισμένα ρόδα,
λαιμὸν σὰν γάλα;

γ'.

Στὰ πλούσια περιβόλια σας
βασιλικὸς καὶ κρίνοι
ματαίως ἀνθίζουν· ἔρημα,
οὐτ' ἔνα χέρι εὑρίσκεται
νὰ τὰ πατίζῃ.

δ'

Τὰ δάση, τὰ λαγκάδια σας,
ὅπου γῆ φυναι ἀντιβόσουν
τῶν κυνηγῶν, σωπῶσι·
σκύλοι ἔκει τώρα ἀδέσποτοι
μόνον βαυτίζουν.

ε'

Ἐλεύθερα, ἀχαλίνωτα
μέσα εἰς τ' ἀμπέλια τρέχουν
τ' ἄλογα, καὶ εἰς τὴν ράχην τους
τὸ πνεῦμα τῶν ἀνέμων
κάθεται μόνον.

ετ'

Εἰς τὸν αἰγιαλὸν
ἀπὸ τὰ οὐράνια σύγνεφα
ἀφρίως καταβαίνουν
κραυγάζοντες οἱ γλάροι
καὶ τὰ γεράκια.

ζ'

Βαθὺα εἰς τὴν ἄμμον βλέπω
χαραγμένα πατήματα
ζώντων παιδιῶν καὶ ἀνθρώπων·
ὅμως ποὺ εἶναι οἱ ἀνθρώποι,
ποὺ τὰ παιδία;

η'

Φρικτόν, θλιψερὸν θέαμα
τριγύρω μου ἔξανοίγω·
ποίων εἶναι τὰ σώματα
ποὺ πλέουσ' εἰς τὸ κῦμα;
ποίων τὰ κεφάλια;

θ'

Αὐγεριναὶ τοῦ ἥλιου
ἀκτῖνες τὶ προβαίνετε;
Τάχα ἀγαπάει γὰρ βλέπη
ἔργα ληστῶν τὸ μάτι
τῶν οὐρανίων;

ι'

Δημιουργὲ τοῦ κόσμου,
πατέρα τῶν ἀθλίων
θυητῶν, ἀν Σὺ τοῦ γένους μας
ὅλου ζητεῖς τὸν θάνατον,
ἀν Σὺ τὸ θέλης·

ια'

τὰ γόνατά μου ἐμπρός Σου,
νά, πέφτουν· τὸ ὑπερήφανον
κεφάλι μου, ποὺ ἀντίκρυ
τῶν βασιλέων ὑψώνετο,
τὴν γῆν ἐγγίζει.

ιβ'

Ίδοù εὐλαβεῖς οἱ "Ελληνες
σκύπτουσιν δλοι· πρόσταξε,
κ' ἐπάνω μας ἀς πέσωσιν
γῆ φλόγες τῆς ὁργῆς Σου,
ἄν Σὺ τὸ θέλης.

ιγ'

Πλὴν πολυέλεος εἴσαι,
καὶ βοηθὸν Σὲ κράζω...
Βλέπω, βλέπω εἰς τὴν θάλασσαν
πετώμενον τὸν στόλον
ἀγρίων βαρβάρων.

ιδ'

Κύτταξε πῶς ὁ ἥλιος
χρυσώνει τὰ πανιά των·
κύτταξε πῶς τὸ πέλαγος
ἀπὸ σπαθιῶν ἀκτίνας
τρέμον ἀστράπτει.

ιε'

Απὸ τὰς πρύμνας χύνεται,
γερμίζων τὸν ἀέρα
κρότος μυρίων κυμβάλων,
καὶ μέσα ἀπὸ τὸν θόρυβον
φάλματα ἐκβαίνουν:

ισ'

« Στάζουσι τὰ μαχαίρια μας
» ἀπὸ τὸ αἷμα ἀκάθαρτον
» τῶν χριστιανῶν· πρὶν πήξῃ,
» ἐλάτε, ἐλάτε εἰς νέον
» αἷμα ἀς τὰ πλύνωμεν.

ιζ'

» Ἐλάτε νὰ ζεστάσωμεν
» τὰ χέρια μας στὰ σπλάγχνα
» δσων θυσίας προσφέρουσιν
» εἰς τὸν Σταυρόν, καὶ σέβονται
» Ἀγίων εἰκόνας.

ιη'

» Ἐλάτε, ἐλάτε· ὁ κόπος
» ἀν μᾶς καταδαμάσῃ,
» ἐπὶ σωρούς σφαγμένων
» καθίζοντας, ἀγάπαυσιν
» θέλομεν εῦρει.

κθ'.

- » Τὰ ρόδα τῆς Ἑλλάδος
- » εἰς τ' αἷμά της βαμμένα
- » θέλει φανοῦν τερπνότατον
- » δῶρον τῶν γυναικῶν μας,
- » κ' ἔργον ἡρώων.

κ.

Σκληρά, δειλάς ἀγαθέματα
τῆς ποταπῆς Ἀσίας,
ἔργον ἡρώων, ναι, βέβαια,
-ποτος τὸ μηφιβάλλει; - οὐ πάρχει
τὸ τρόπαιόν σας,
κα'.

"Ἐργον ἡρώων, ἀν σφάξητε
ἀδύνατα παιδία·
ἔργον ἡρώων, ἀν πνίξητε
τὰς τρυφεράς γυναικας
καὶ τὰ γερόντια.

κβ'.

"Ιδοὺ καὶ ἄλλα νησία
τὴν λόσσαν σας προσμένουσι·
πόλεις ιδού καὶ ἀλίκτυπος
ἔρχεται κατοικημένη
ἀπ' ἔθνη ἀθῆναι.

κγ'.

Διὰ σᾶς ἡρώων κοπάδια,
δὲν φθάνει ἡ Χίος, ἡ Κύπρος·
τῶν Κυδωνιῶν δὲν φθάνουσι
τῆς Κάσσου καὶ τῆς Κρήτης
ἡ κατοικία.

κδ'.

"Αμμετε, μὴν ἀφήσετε
ζῶντα κανένα· ἀπ' αἷμα
τὰ Αἰγαῖα νερά βαμμένα,
κύματα· ἀς ἔχουν γέμοντα
ἀπὸ σφαγάδια.

κε'.

"Ω Ἑλληνες, ω θεῖαι
ψυχαί, ποὺ εἰς τοὺς μεγάλους
κινδύνους φανερώνετε
ἀκάμιαντον ἐνέργειαν
καὶ διψηλήν φύσιν!

κστ'.

Πώς ἀπὸ σᾶς καμμία
δὲν τρέχει τώρα; πῶς
καὶ μέσα εἰς τὰ πλεόμενα
δὲν ρίχγεσθε καράβια
τῶν πολεμίων;

κζ'.

Πώς, πῶς τῆς ταλαιπώρου
πατρόδος δὲν πασχίζετε
νὰ σώσητε τὸν στέφανον
ἀπὸ τὰ χέρια ἀνδραία
ληστῶν τοσούτων;

κη'.

Εἶναι πολλὰ τὰ πλήθη των
καὶ φοβερά εἰς τὴν ὅψιν,
ἄλλ' ἔνας Ἑλλην δύναται,
ένας ἀνδρας γενναῖος
νὰ τὰ σκορπίσῃ.

κθ'.

"Οποιος τὴν δάφνην θέλει
ἀθάνατον τῆς δόξης,
ὅποιος δάκρυα διὰ τ' ἔθνος του
ἔχει, διὰ δὲ τὴν μάχην
νοῦν καὶ καρδίαν,

κι'.

Ἄς ἔκβη αὐτός.— Νά, βλέπω,
ταχεῖαι, ως τ' ἀπλωμένα
πτερά τῶν γερανῶν,
ἔρχονται δύο κατάμαυροι
τρομεραὶ πρῶραι.

κα'.

Παύει ώς τόσον δὲ κρότος
τῶν μουσικῶν δργάνων·
τ' ἀγαρηγὰ τραγούδια
πάνουν καὶ τὰ ουπερήφανα
βλάσφημα μέτρα.

κβ'.

Μόνον ἀκούω τὸ φύσημα
τοῦ ἀνέμου, διοù περγωντας
εἰς τὰ κατάρτια ἀνάμεσα
καὶ εἰς τὰ σχοινία σχισμένος
βιάιως σφυρίζει.

κγ'.

Μόνον ἀκούω τὴν θάλασσαν,
ποὺ ώσαν μέγα ποτάμι,
ἀνάμεσα εἰς τοὺς βράχους
κτυπώντας μυρμυρίζει
γύρω εἰς τὰ σκάφη.

κδ'.

Νά γή κραυγαὶ καὶ δὲ φόβος,
νά γή ταραχὴ καὶ γή σύγχυσις
ἀπὸ παντοῦ σηκώνονται,
καὶ ἀπλώνουν πολυάριθμα
πανία νὰ φύγουν.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΦΑΡΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΑΖΑΡΙΔΗ Θ. ΠΕΤΣΙΟΥ

λε'.

Στενόν, στεγὸν τὸ πέλαγος
δὲ τρόμος κάμνει· πέφτει
ἔνα καράβι ἐπάνω
εἰς τὸ ἄλλο καὶ συντρίβεται·
πνίγονται οἱ ναῦται.

λετ.

"Ω! πῶς ἀπὸ τὰ μάτια μου
ταχέως ἔχαθη ὁ στόλος·
πλέον δὲν ξαγοίγω τώρα
παρὰ καπνούς καὶ φλόγας
οὐρανομήκεις.

λέ.

"Εἶω ἀπὸ τὴν θαλάσσιον
πυρκαϊάν νικήτριαι.

Ιδοὺ πάλιν ἐκβαίνουν
σωσιέναι· γέδυσι κατάμαυροι
θαυμάσιαι πρῷραι.

λη'.

Πετάσουν, ἀπομακρύγονται·
στὸ διάστημα τοῦ ἀέρος
χωσμέναι, γίνονται δραυτοί·
διαβαίνουσαι ἐπαιάνιζον,
καὶ ἥκουεν ὁ κόσμος.

λε.

Κανάρη! καὶ τὰ σπήλαια
τῆς γῆς ἐβόσυν· Κανάρη!
Καὶ τῶν αἰώνων τὰ δργανα
ἴσως θέλει ἀντηχήσουν
πάντα Κανάρη!

IV ΕΙΣ ΣΑΜΟΝ

Στροφὴ α'.

"Οσοι τὸ χάλκεον χέρι
βαρὺ τοῦ φόβου αἰσθάνονται,
ζυγὸν δουλείας ἀς ἔχωσι·
θέλει ἀρετὴν καὶ τόλμην
ἡ ἐλευθερία.

β'.

Αὐτὴν (καὶ ὁ μῦθος κρύπτει
νοῦν ἀληθείας) ἐπτέρωσε
τὸν Ἱκαρὸν καὶ ἀν ἔπειτεν
ὁ πτερωθεὶς καὶ ἐπνίγη
θαλασσωμένος.

γ'.

ἀφ' ὑψηλὰ δύμως ἔπεισε,
καὶ ἀπέθανεν ἐλεύθερος.
"Ἄν γένης σφάγιον ἀτιμον
ἔνδει τυράννου, νόμιζε
φρικτὸν τὸν τάφον.

δ'.

Μοῦσα, τὸ Ἱκάριον πέλαγος
ἔχεις γνωστόν. Νά καὶ Πάτμος,
νά καὶ Κορασσίαι, καὶ καὶ Κάλυμνα
ποὺ τρέφει τὰς μελίσσας
μὲν ἀθέριστα ἀνθη.

ε'.

Νά τῆς ἀλόης καὶ νῆσος,
καὶ καὶ Κῶς εὐτυχεστάτη,
ἥτις τοῦ κόσμου ἔχάρισε
τὸν Ἀπελλῆν καὶ ἀθάνατον
τὸν Ἰπποκράτην.

στ'.

"Ιδοὺ καὶ ὁ μέγας τρόμος
τῆς Ἀσίας γῆς, καὶ Σάμος·
πλέξει δι' αὐτὴν τὸν στέφανον
νηματικὸν καὶ αἰώνιον,
λυρικὴ κόρη.

ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΡΕΤΟΝ ΤΟΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΟΣΧΑΙΟΥ Θ. ΠΕΤΣΙΟΥ

ζ'.

Αὐτοῦ, ἐνθυμίσαι, ἐγέμιζες
τοῦ τέλους Ἀνακρέοντος
χαριόσυνον κρατῆρα
καὶ ἔστρωνες διὰ τὸν γέροντα
δροσσεύτα ρόδον.

Αὐτοῦ, τοῦ Ὁμήρου ἐδιδασκες
τὰ δάκτυλα γὰρ τρέχουσι
μὲ τὴν φῦσην αὐμφωνῶς,
ὅταν τὰ ἔργα ἴστορει
θεῖν καὶ ἡρώων.

θ'.

Αὐτοῦ, τὰ χρυσᾶ ἔπη
ἐμψυχῶνες ἔκείνου,
διὸ εὖ τὰ νέφη ἐσχίσθησαν
καὶ τῶν ἀστρῶν ἐφάνηκεν
ἡ ἀριογία.

ι'.

*Ω κατοικία Ζεφύρων,
ὅταν ἄλλοι τοῦ ἥλιου
καίουν τὰ βουνά τὴν ἀκτίνες,
ἡ τὸν χειμῶνα τῇ νύκτᾳ
κόπτῃ τὰς βρύσεις.

ια'.

ἔστι ἀνθηρὸν τὸ στήθος σου,
φαιδρὸν τὸν οὐρανὸν
ἔχεις, καὶ ἀπὸ τὰ δένδρα σου
πολλὴ πάντοτε κρέμεται
καρποφορία.

ιβ'.

Καθώς, προτοῦ νυκτώσῃ,
μέσα εἰς τὸν κυανόχροον
αἰθέρα, μόνος φαίνεται
λάμπων γλυκὺς ὁ ἀστέρας
τῆς Ἀφροδίτης.

ιγ'.

καθὼς μυρτιὰ ὑπερήφανος,
ἀπὸ ἀνθη φορτωμένη
καὶ ἀπὸ δροσιάν, ἀστράπτει,
ὅταν ἡ αὐγὴ χρυσόζωνος
τὴν χαιρετάῃ.

ιδ'.

οὕτω τὸ κύμα Ἰκάριον
κτυποῦσα τὴν βάρκα, βλέπει
σὲ εἰς τὰ νησιά ἀνάμεσα
λαμπράν καὶ ὑψηλοτάτην
καὶ ἀγαλλιάζει.

ιε'.

Τί ἐγίνηκαν τῇ ἡμέραι,
ὅτε εἰς τὰς κορυφὰς
τοῦ Κερκητέως δενδρόσεντος
ἐχόρευον τῇ τέχναι
στεφανωμέναι;

ιστ'.

*Ἐρχονται, ω μακαρία
νῆσος, ἐρχονται πάλιν
τὸ προμηγύουσι τὸ ἄντρα σου
φλογώδη, ἐξ ὧν μυρίαι
μάχαιραι ἐκβαίνουν.

ιετ'.

*Ως τῇ σφῆκες μαζώνονται
ἐπὶ τὰ ὀλίγα λείψανα
σπαραγμένης ἐλάφου
τῇ ταύρου ὅπου ἐκατάντησε
δεῖπνον λεαίνης,

ιη'.

ἄλλος ἀν βροντήσῃ ἐξαίφνης,
πετάσουν εὐθὺς καὶ ἀφίνουσι
τὴν ποθητὴν τροφήν,
ὄποδ τὰ δένδρα φεύγουσαι
καὶ ὄποδ τὸν βράχους.

ιθ'.

οὗτως, εἰς τὰ παράλια
ἀσπατικά, τὰ πλήθη
ἀγαρηνὰ ἀναρθρητά
βλέπω νὰ ἐπισωρεύωνται,
δριμως ματαίως.

ιι'.

Σάλπιγγα μεγαλόφθοιγγος
«Οἱ Σάμιοι», κράζει, «οἱ Σάμιοι»,
καὶ ἵδού τὰ πόδια τρέμουσι
μυρίων ἀνδρῶν καὶ ἀλόγων
θορυβουμένων.

ιαα'.

«Οἱ Σάμιοι» καὶ ἐσκορπίσθησαν
τῶν ἀπίστων αἱ φάλαγγες.
*Α, τί, ω δειλοί, δὲν μένετε
νὰ ληῆτε, ἀν τὸ σπαθί μας
κοπτερὸν είναι;

ιββ'.

*Ἐρχονται, πάλιν ἐρχονται
χαρᾶς ἡμέραι, ω Σάμος.
τὸ προμηγύουσι οἱ θρίαμβοι
πολλοί καὶ θαυμαστοί,
ποὺ σὲ δοξάζουν.

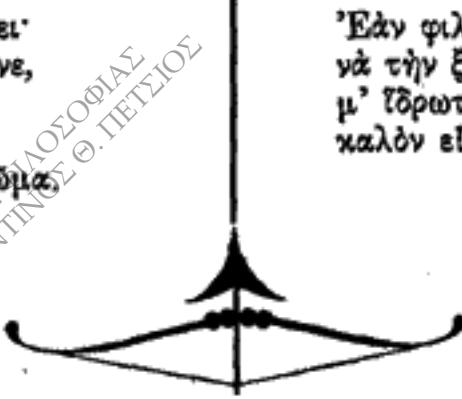
κγ'.

Νήσος λαμπρά, εύδαιμόνει·
δε τῇ δουλείᾳ σὲ ἀμαύρωνε,
σ' εἶδον· ἀμποτε νᾶλθω
νὰ φιλήσω τὸ ἔλευθερον
ἱερόν σου χώμα.

κδ'.

Ἐάν φιλοτιμούμεθα
νὰ τὴν ἔαναποκτήσωμεν
μ' ἴδρωτα καὶ μὲ αἴμα,
καλὸν εἶναι τὸ καύχημα
τῆς ἀρχαίας δόξης.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΛΟΣΦΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΗΣ: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Θ. ΠΕΤΣΙΟΥ

Δ

ΕΙΣ ΣΟΥΛΙ

Στροφή α'.

Φυσάει σφοδρός ὁ ἀέρας,
καὶ τὸ δέσσος κυμαίνεται
τῇς Σελλαιτίδος· φθάνουσι
μακρὰν ἐδῶ, διο πού κάθομαι,
μουσικὰ μέτρα.

β'.

Ἄφροντίστων ποιμένων
στίχοι δὲν εἶναι, ἡ γάμου,
ἡ πανηγυριζόντων
νέων γυγαικῶν καὶ ἀνθρώπων,
μήτε ιερέων.

γ'.

Ἄλλη λαμπρὰ πανήγυρις
τὴν σῆμερον ἔστραζεται
εἰς τὴν Ἐλλάδα· ὁ ἀγγελος
χορεύει τοῦ πολέμου·
δάφνας μοιράζει.

δ'.

Βράχοι ὑψηλοί, διαβόητοι,
βουνά τοῦ τετραχώρου,
ἀπὸ σᾶς καταβαίγουσι
πολλοί καὶ δυνατοί
ἀδάμαστοι δινόρες.

ε'.

Κάθε χέρι, κλαδί·
κάθε κεφάλι φέρνει
στέφανον· ἀπὸ βράχον
πηδάουν εἰς βράχον, φάλλοντες
πολέμιον ἄσμα.

στ'.

« Μακρὰν καὶ σκοτεινήν
» ζωὴν τὰ παλληνάρια
» μισοῦν· ὅνομα ἀθάνατον
» θέλουν καὶ τάφον ἔντυμον
» ἀντὶς διὸ στρῶμα. »

ζ'.

Οὕτως ἐβίσουν· συμφώνως
τ' ἀρματά τους ἐβρόντασον
καὶ τ' ἀντρα... « Ω, δὲν ἀκούω
πλέον παρὰ τὸν ἀνεμον
καὶ τοὺς χειμάρρους. »

η'.

« Εσὺ διο πρέχεις, πρόσμενε,
ὦ στρατιώτα· εἰπέ μου,
καὶ ἂς μὴ σὲ κυνηγήσῃ
βόλι τοῦ ἔχθροῦ, ποῦ ὑπῆργαν
οἱ σύντροφοί σου; »

θ'.

« Λείπει ὁ καιρός. « Αν ἔχης
» ἔλαφρὰ τὰ ποδάρια,
» καὶ στήθος, ἀκολούθα με·
» τρέξε καὶ σὺ μ' ἐμένα·
» μᾶς φεύγει ἡ ὥρα». »

ι'.

— Γνωρίζω τὴν φωνήν σου.
« Οδήγει. — Οἱ βράχοι φεύγουσι
τώρα ὑπὸ τὰ πατήματα
συχνά· φεύγουν δπίσω
σπήλαια καὶ δένδρα. »

ια'.

Τῶν ποταμῶν πλατέα
νερά, βαθέα λαγκάδια,
ἔρημα μονοπάτια,
δάση, βουνά, χωράφια
φεύγουν ὀπίσια.

ιβ'.

Ίδοù τὸ Καρπενήσι·
αὐτοῦ ἀπὸ τὰ φηλώματα,
ὅπου ἀναμένω, βλέπω
κρυπτὸν στεφανωμένων
σύνταγμα ἡρώων.

ιγ'.

Καὶ ἀντίκρυ τὰ ἀναθρέμματα
τοῦ Όσμαν μὲ δίχως τάξιν,
πλὴν χιλιάδας, χιλιάδας
βλέπω συγκεχυμένων
πεζῶν καὶ ἵππεων.

ιδ'.

Ως εἰς χώραν ἑορτάζουσαν
συντρέχει μὲν ὁ κόσμος
πολὺς, κλαγγάς δὲ ὀργάνων,
φωνάς δὲ ἀνδρῶν χαιρόντων
ἀκούνεις καὶ κρότον·

ιε'.

οὗτοι καὶ εἰς τὸ στρατόπεδον
τῶν βαρβάρων ἀκούεις
κραυγάς, τύμπανα, κτύπως·
διμοις ἀτρέμα δ θάνατος
στέκων τοὺς βλέπει.

ιστ'.

Ως τόσον τῆς ἥμέρας
τὸ φῶς ἐγίνηκ' ἀφαντον·
τοὺς οὐρανοὺς σκεπάζει
τὸ φοβερόν σου κάλυμμα,
ἴερὰ νύκτα.

ιζ'.

Μητέρα φρονημάτων
νψηλῶν, συνεργὲ^τ
ψυχῶν τολμηροτάτων,
νύκτα οὐρανία καὶ σύγχρονε
δικαιοσύνης·

ιη'.

συγνὰ ἀπὸ σὲ παιδεύονται
λαοὶ ἀφρονες, ἀσωτοι·
συγνὰ καὶ τῶν τυράννων
ἀλλάζεις τὴν χρυσῆν
ζώνην εἰς στάκτην.

ιθ'.

Τώρα ἔδω τὸ πυκνότερον
σκότος σου χῦσε. Ἀνθρωπος
ἀνθρωπον ἀς μὴ βλέπη,
ἀς μὴ ξανοίγῃ μάτι
χείρα ώπλισμένην.

ικ'.

Τὸ πνεῦμα ταραγμένον
τῶν ἔχθρῶν τῆς πατρίδος μου
ἀς πλάσσῃ φοβερούς
γίγαντας, καὶ ἀς φαντάζεται
παντοῦ μαχαίρας.

ικα'.

Ἄκούω, ἀκούω τὸν θόρυβον
ῶς ἀρχομένης μάχης·
κουφοβροντάει τοιούτως,
ὅτε ἐπάνω εἰς τοὺς βράχους
ρίχνεται ἡ θάλασσα.

ικβ'.

Δάσος βοάει τοιούτως,
ὄπότε ἀπὸ τὰ σύγνεφα
σκληρῶς τὸ δέρνει ὁ ἄγεμος·
Ἑγρά τὰ φύλλα φεύγουσιν
εἰς τὸν ἀέρα.

ικγ'.

Νά, τῶν σπαθιῶν δὲ κρότος
προδῆλως τώρα ἀκούεται·
νά, πέφτουν ὡς οὐράνιαι
βρονταὶ, πολλά, ἀπροσδόκητα
βόλια θανάτου.

ικδ'.

Νά, πανταχοῦ σηκώνονται
δρῦοι καὶ τῶν νικώντων
καὶ τῶν νενικημένων
γῆ φωναὶ, τρομερή,
φρικτὴ ἀρμονία.

ικε'.

Ω ἀγγελοι, δποὺ ἐτάχθητε
φύλακες τῶν δικαίων,
τῆς Σελλαιΐδος σώσατε
τὰ τέκνα καὶ τὸν Μπότσαρην
διὰ τὴν Ἑλλάδα.

ικστ'.

Ἐπαυσ' ἡ μάχη δλότελα,
ἀναχωρεῖ καὶ ἡ νύκτα·
ἴδοù ποὺ τ' ἀστρα ἀχνύζουσι,
καὶ οἱ καθαροὶ λευκαίνονται
αιθέριοι κάμποι.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΑΙΝΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΑΣ ΚΑΘΗΓΟΥ ΝΕΑΝΤΙΝΟΥ Θ. ΠΕΤΣΙΟΥ

κε'.

Πυκναί, πυκναί ώς διμίχλη,
περγάσουν ἀπ' ἔμπροσθέν μου
τῶν ψυχῶν ἡ χιλιάδες:
τὰ χέρια των ἀκόμα
στάζουσιν αἵρες.

κη'.

"Ανομοί τὸν Σταύρον
ἔχθρον ἐπήραν" καὶ ἄγγελος
τοὺς δόηγει· εἰς τὸ πρόσωπον
τοῦ λαϊκοῦ ἡ καταδίκη,
ρομφαία στὸ χέρι.

κθ'.

"Ιδού, ἀνὴ δεκάδας
πτεράσουν καὶ τῶν Ἑλλήνων

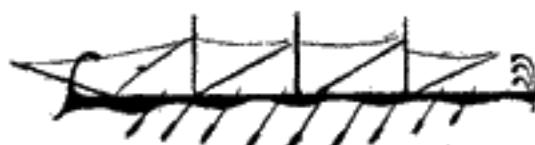
τὰ πνεύματα ἐλαφρά·
ἀστράπτουν ώς ἡ ἀκτίνες
τοῦ πρώτου ἥλιου.

λ'.

Φέργει Σταυρὸν καὶ βάτια
ὅ πτερωμένος ἄγγελος·
ποὺ τοὺς ἡγεμονεύει·
ψάλλοντες ἀναβαίνουσιν
οὐπέρ τὰ νέφη.

λα'.

Ψυχαὶ μαρτύρων, χαιρετε·
τὴν ἀρετὴν σας ἀμποτε
νὰ μιμηθῶ εἰς τὸν ἄσμον,
καὶ νὰ φέρω τὴν λύραν μου
μὲ σᾶς νὰ ψάλλω.

VI ΑΙ ΕΥΧΑΙ

Στροφὴ α'.

Τῆς θαλάσσης καλύτερα
φουσκωμένα τὰ κύματα
νὰ πνίξουν τὴν πατρίδα μου
ώσαν ἀπελπισμένην,
εργμὸν βάρκαν·

β'.

στὴν στεριάν, στὰ νησιά
καλύτερα μίαν φλόγα
νὰ έδω παντοῦ χυμένην,
τρώγουσαν πόλεις, δάση,
λαοὺς καὶ ἑλπίδας·

γ'.

καλύτερα, καλύτερα
διασκορπισμένοι οἱ Ἑλληνες

νὰ τρέχωσι τὸν ἄσμον,
μὲ ἔξαπλωμένην χείρα
ψωμοζήτοῦντες·

δ'.

παρὰ προστάτας νᾶχωμεν.
Μὲ ποτὲ δὲν ἔθάμβωσαν
πλούτη ἡ μεγάλα ὅνόματα,
μὲ ποτὲ δὲν ἔθάμβωσαν
σκήπτρων ἀκτίνες.

ε'.

"Αν ὁπόταν πεθαίνῃ
πονηρὸς βασιλεὺς
ἔσθην" ἡ νύκτα ἐν' ἀστρον,
ἡθελον μείνει ὀλίγα
οὐράνια φῶτα.

ος'.

Τὸ χέρι, ὅπου προσφέρετε
ώς προστασίας σημεῖον
εἰς ξένον ξύνος, ἔπινξε
καὶ πνήγει τοὺς λασόνες σας,
πάλαι καὶ ἀκόμα.

β'

Πόσοι πατέρες δίδουστην,
οὐχ φωμί, φιλήματα
στὰ πειγάσιμένα σέκνα τους,
ἐν φλάμπουν στὰ χεῖλη σας
χρυσᾶ ποτήρια!
γ'.

"Οταν ὑπὸ τὰ σκῆπτρά σας
νέους λασόνες καλεῖτε,
νέους ἴδρωτας θέλετε
ἔσεις διὰ νὰ πληρώσητε
πλουσιοπαρόχως
θ'.

τὰ ξίφη ὅπου φυλάγουσι
τὰ τρέμοντα βασίλειά σας,
τὰ ξίφη ὅπου τρομάζουσι
τὴν ἀρετὴν καὶ σφάζουσι
τοὺς λειτουργούς της.
ι'.

Θέλετε θησαύρους
πολλούς διὰ ν' ἀγοράσητε
χρότους χειρῶν καὶ ἐπαίνους,
καὶ τ' ἀπιστον θυμίαμα
τῆς κολακείας.

ια'

"Ημεῖς διὰ τὸν Σταυρὸν
ἀνδρείως ὑπεριμαχόμεθα,
καὶ σεῖς ἐβοηθήσατε
χρυφὰ τοὺς πολεμοῦντας
Σταυρὸν καὶ ἀλτήθειαν.

ιβ'

Διὰ νὰ θεμελιώσητε
τὴν τυραννίαν, τιμάτε

ΔΙΕΤΟΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΘΗΓΟΥ ΘΑΛΗΣ ΚΑΙ ΛΥΡΑΣ ΤΑΝΤΑΝΙΑΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΥ

τὸν Σταυρὸν εἰς τὰς πόλεις σας,
καὶ αὐτὸν ἐπολεμήσατε
εἰς τὴν Ἑλλάδα.

ιγ'

Καὶ τώρα εἰς προστασίαν μας
τὰ χέρια σας ἀπλώνετε!
Τραβήξετε τα δπίσω.
Βλέπει ὁ Θεός καὶ διστράπτει
διὰ τοὺς πανούργους.

ιδ'

"Οταν τὸ δένδρον νέον
ἐβασάνιζον οἱ ἄνεμοι,
τότε βοήθειαν ἥθελεν.
ἐδυναμώθη τώρα,
φθάνει τῇ λογύς του.

ιε'

Τὸ ξίφος σφίγξατ "Ἐλληνες"
τὰ δημάτια σας σηκώσατε.
ἴδού· εἰς τοὺς οὐρανούς
προστάτης ὁ Θεός
μόνος σᾶς εἶναι.

ιστ'

Καὶ ἂν ὁ Θεός καὶ τ' ἀρμάτα
μας λείψωσι, καλύτερα
πάλιν νὰ χρειαστήσωσι
στὸν Κιθαιρώνα Τούρκων
ἄγριαι φοράδες,

ιη'

παρά... Αἱ, δοσον εἶναι
τυφλὴ καὶ σκληροτέρα
ἡ τυραννίς, τοσοῦτον
ταχυτέρως ἀνοίγονται
σωτήριοι θύραι.

ιη'

Δὲν μὲ θαυμάνει πάθος
κανένα· ἐγὼ τὴν λύραν
κτυπάω, καὶ δλόρθος στέκομαι
σημὰ εἰς τοῦ μνήματός μου
τ' ἀνοικτὸν στόμα.

VII ΤΟ ΦΑΣΜΑ

Στροφή α'

Τὸ πνεῦμά μου σκοτίζεται·
ἡ γῆ ὑπὸ τὰ ποδάρια μου
γέρνει ἀθελήτως τρέχω
ώσαν ἀπὸ μίαν ράχην
βουνοῦ εἰς λαγκάδι.

β'.

Μὲ σέρνει ἡ τύχη. "Ω, πόση
νόκτα ἐμαζώχθη αὐτούθι
καὶ φόβος, ὃπου πέφτοντας
ἐμβαίνω· σπῆλαιον εἶναι
ἢ χάσμα τοῦ φύου;

γ'.

"Ελύθησαν οἱ ὄγεμοι·
σφοδροί, σφοδροί ἔδω μέσα,
ώς φουσκωμένα, χύνονται,
ποτάμια ἀπὸ πολλᾶ
χειμέρια νέφη.

δ'.

Στὸν θόρυβον σηκώνονται
φωναὶ συχναὶ καὶ ἀσήμαντοι,
ώς μακρὰν εἰς τὴν θάλασσαν·
στεναγμοὶ πνιγομένων
μυρίων ἀνθρώπων.
ε'.

Βλέπω, βαθιά, μίαν σπίθα·
πλησιάζει· μεγαλώνεται·
ώσαν κύκλος ἀμέτρητος,
ώς πέλαγος φλογθόδες
ἐμπρός μου ἀπλώθη.
στ'.

"Ελεσινὰ ναυάγια
πλέουσιν αὐτοῦ. Μεγάλον
κορμὸν νεοσπαραγμένον
περνάει, καὶ ὡς σῶμα φαίνεται
μίας βασιλίσσης.
ζ'.

"Ω 'Ελλάς!... 'Ιδού χιλιάδες
παιδιῶν ἔτι εἰς τὰ σπάργανα,
περνάουν, καὶ εἰς κάθε στήθος
ἔνα μαχαίρι στέκεται
καταχωσμένον.

η'.

Κοράσια, ἴδού, μητέρες
περνάουν. "Ελαυπον πρῶτα
τὰ πλήθη αὐτῶν σὰν διστρα·
ἔχαιροντο, καὶ τ' ἀρπαξε
θανάσιμη ὥρα.

θ'.

"Έχουσι τῶν στεφάνων τους
μαδημένα τὰ ρόδα,
γυμνὰ τ' ἀσπρα βυζιά τους,
μιασμένα ἀπὸ τὰ χεῖλη
ἀγρίων βαρβάρων.
ι'.

Νά, καὶ οἱ σωροὶ περνάουσι
τῶν μαχήμων ἀνθρώπων,
ἔνδοξοι ναῦται, ἀείμινηστοι,
ἀνδρεῖοι στρατιῶται
καὶ θηροὶ σχλος.

ια'.

Ματαίως τὸ ἀκονισμένον
ἔγυμνωσαν σπαθί τους·
δάφνας ματαίως ἐμάζωξαν·
πᾶσαν ἐλπίδα ὁ ὄγεμος
ἔξαφνα ἐπῆρε.

ιβ'.

"Ερημη τώρα ἡ θάλασσα
εἶναι· καὶ ἴδού μακρόθεν,
ώς νέφη εἰς τὸν ὄρεζοντα
ἔσπερινόν, ἔανοιξε
γῆν καὶ νησία.

ιγ'.

"Ἐγκρημνισμέναι πόλεις
φαίνονται αὐτοῦ, καὶ λείψαντα
πύργων, ναῶν, χωρίων·
ἀροτρα, βάρκες καὶ ἀρμάτα
ἡμελημένα.

ιδ'.

Ζῶντα δὲν βλέπω· οὔτ' ἀφῆσε
κανένα ἡ σκληρὰ τύχη
ἐπάνω εἰς τέτοιον θέατρον,
τ' ἔθνος γὰς κλαίη τὴν ἀωρον,
τρισάθλιον μοίραν.

ιε'.

Μεγάλη, τρομερή,
μὲ τὰ πτερὰ ἀπλωμένα,
καθὼς δετὸς ἀκίνητος,
χρέμεται στὸν ἀέρα

ψηλὰ τῇ Δικόναιᾳ.
ιατ'.

«Ἐγώ», φωνάζει, «ἐγώ
» ἀπὸ τὸν κόσμον ἔσβησα
» ἐνα λαόν· καὶ ταῦτην
» τὴν γῆν ἐξολοθρεύσασα
» τῷρα ἑορτάζω».

ιε'.

Οὗτως εἰποῦσα τῇ δύσφημος,
χύνει ἀπὸ δύο ποτήρια
αἷμα, καὶ πορφυρίζονται
πάντες οἱ οὐράνιοι κάμποι,
τῇ γῇ καὶ ἡ νῆσοι.

ιη'.

Ἐλύθη, ἐλύθη ὡς δυναίρον
τὸ φάσμα. Καθαρώτατος
ὁ ἀέρας καταβαίνει,
καὶ δροσίζει τὰ χεῖλη μου
καὶ τὴν φυχήν μου.

ιθ'.

Ω Ἑλλάς! Ω πατρίς μου!
ἐλπίδων γλυκυτάτων

μήτηρ! Σὲ βλέπω ἀκόμα
ζῶσσαν καὶ μαχομένην,
καὶ ἀναλαμβάνω.

κ'.

Φύγε, φύγε τὸν κίνδυνον,
διὰ τὸν Σταυρὸν ποὺ πλύνεις
μὲ τ' αἷμά σου· διὰ τ' ὄνομα
τῆς Ἱερᾶς τῶν τέκνων σου
ἔλευθερίας.

κα'.

Ἐως σήμερον σὲ ωφέλησαν
τοῦ νοὸς τῇ θεόπνευστος
φλόγα καὶ τὰ μεγάλα,
ἀνέλπιστα, ἀναρίθμητα
ἔργα καὶ τῇ δύναμις.

κβ'.

Αλλ' ἔφθασεν τῇ ἡμέρᾳ
κινδύνου· τῇ δοξασμένῃ
δάρκη τῆς κεφαλῆς σου
τρέμει· κι' ὁ ἔχθρός προσέχει
νὰ τὴν ἀρπάξῃ.

κγ'.

Μάθε δτὶ εἰς τοὺς χοροὺς
τῶν πολέμων, ὡς ἔσωσεν
τῇ ἀνδρείᾳ τὸν στρατιώτην,
οὗτῳ εἰς αὐτοὺς τῇ δύνοια
σώνει τὰ ἔθνη.

VIII

ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΙΚΗΝ

Στροφὴ α'.

Ον, σὺ ποὺ τῇ φαντασίᾳ
φλογώδης τῶν θυητῶν
αὖν πτερωμένην βλέπει
παρθένον στὸν ἀέρα,
οὐράνιον ἔργον,
β'.

στὸ μέτωπόν σου πάντοτε
ἀσβεστος λάμπει ἀστέρας,

τῷ Νίκη· συσσωρεύονται
τριγύρω σου ματαίως
γύκτες αἰώνων.

γ'.

Τὸ χέρι, ὅπου τὰ πέπλα
τῶν οὐρανῶν κατέστρωσεν,
ἀπὸ σύγνεφα δλόχρυσα
ἐκβαίνει, καὶ σοῦ δείχνει
ἀνδρείους ἀνθρώπους.

δ'.

Πετάεις ἐσύ, κ' ἐπάνω τους
σκορπίζεις φύλλα ἀμάραντα·
τέρπουν αὐτὰ τοὺς ζῶντας,
καὶ τοὺς γενναῖας θανόντας
τέρπουν ἀκόμα·

εγ'.

Αἱ, πῶς ὑπὸ τὴν πτέρυγα
ταχεῖαν τοῦ Νότου ἡ τ' Εὔρου,
πολλὰ βλέπεις νὰ σκύπτωση
τ' ἀνήσυχα τῆς λίμνης
φηλά καλάμια!

στ'.

Ἄπο τρεψίους γεμίζουν
ἀπάνθιτως ὅλοτρίγυρα
μεγίστην πεδιάδα,
κανεὶς δὲ δὲν ἔμετρησεν
αὐτῶν τὸ πλήθος.

ζ'.

"Ομως οἱ κυνηγοὶ¹
βάνουν φωτιὰν καὶ μέσα,
κ' εὐθὺς ἀπὸ μίαν ἄκραν
πέρας ἡ φλόγα εἰς ἄλλην
καίουσα τὰ πάντα.

η'.

Πανέρημος, ξεσκέπαστη
ἀστράπτει τώρα ἡ πλάτη
τῶν ὑδάτων· ἐσκόρπισεν
ὅ δινεμος τὰ λείφανα
καπνοῦ καὶ στάκτης.

θ'.

Πυκνά, πυκνά ως καλάμια
ἀνεμισμένα ἐβλέπαιμεν
νὰ κινῶνται εἰς τοὺς κάμπους μας
τῶν πολεμίων μας τ' ἄρματα,
κ' ἔπεισαν ὅλα.

ι'.

Ποῦ εἶναι ἡ τόσαι γλῶσσαι
τῶν ἀκτινοβολούντων
σπαθιών; ποῦ εἶναι ἡ χείρες
τῶν ἔχθρων μας ἀμέτρητοι;
ποῦ τὰ καυχήματα;

ια'.

Πλατύς καὶ σκοτειγός,
βαθὺς ἔχασκεν κι' ἀφευκτός
ὅ φῦδης ὑποκάτω τους·
ἔβιούλιασσαν, ἔχάθησαν,
ἐκλείσθη ὁ τάφος.

ιβ'.

Οὗτως ἀπὸ τὸν ἥλιον,
ώσαν πυρὸς σταλάγματα,
πέρπουσιν εἰς τὴν θάλασσαν
τῶν αἰώνων, καὶ χάνονται
διὰ πάντα ἡ ὥραι.

ιγ'.

"Ω Νίκη, διὰ τοὺς "Ελληνας
στεφάνους πλέξε· ἀλλ' ὅχι
σὰν κείνους ποὺ χαρίζεις
εἰς βασιλέα κενόδοξον,
αἵματοπότην·

ιδ'.

σὰν κείνους δχι. "Ἐπάνω τους
τὰ δάκρυα τῶν λαῶν
στάζουσι, καὶ μαραίνονται
δγλήγορα, ὡς ἀπ' ὅφιν
χόρτα καημένα.

ιε'.

Πήγαινε εἰς τὸν Παράδεισον·
μία δάφνη ἔκει βλαστάνει·
δγγελος τὴν φυλάττει
λαμπρός, καὶ τὴν ποτίζει
ψάλλων τοιαῦτα·

ιστ'.

"Αὖξανε διὰ τὸν θρίαμβον,
»διὰ τὴν ἀγάπην αὔξανε
»ἔλευθερίας, πατρίδος·
»διὰ πάντοτε ἀκεραύνωτος
»βλάστανε, ω δάφνη».

ιζ'.

Ζήτει τὰ θαλερώτερα
πλέον ἀφθαρτα κλωνάρια·
μ' αὐτὰ πλέξει τὰ στέμματα,
καὶ πρόσθεσε ἀκόμα
δύο εἰδῶν ρόδα.

ιη'.

Λευκὰ καὶ δροσερώτατα,
σὰν ἀστρα αὐγερινά,
ὑπὸ τὰ θεῖα φυτρώνουσατ
πατήματα, καὶ πέφτουσι
συχνὰ εἰς τὸν κόσμον.

ιθ'.

Τάχεις γνωστά· κ' ἐστόλισες
πολλὲς φορὲς μ' ἔκεινα
τοὺς μὴ σκληρῶς πατήσαντας
τὸν ἔχθρον, δταν ἔβαλεν
τ' ἄρματα κάτω.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΡΕΥΝΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥ ΜΑΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΝΟΥ Θ. ΠΕΤΣΙΟΥ

κα'.

Τάχεις γνωστά· τὰ ἔχάρισες
εἰς δόσους δὲν ἔξαπλωσαν
βαρεῖαν χείρα ἐπὶ γέροντας
ἢ παρθένους, δπ' ἔγιναν
λάφυρα μάχης.

κα'.

Ἐὰν τιμήσῃς ἡρωα^ν
μ' αὐτά, προσμένει ὁ τάφος
τὸ σῶμά του, προσμένουσιν
οἱ σύρανοι τὸ στέφος του
καὶ τ' ὅνομά του.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΦΛΟΣΦΑΡΑΣ
ΔΙΕΤΘΩΝΗΣ: ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

IX ΕΙΣ ΤΟΝ ΓΡΟΔΟΤΗΝ

Στροφὴ α'.

Ἐγύρισε τές πλάτες του·
φεύγει, φεύγει ὁ προδότης·
ἀλαιμπῆ σέργει τ' ἀρματα
φαριτακερά· τὸ στῆθός του
ἔγινεν ἄδης.

β'.

Τὸν Σταυρὸν καὶ τοὺς "Ελληνας
ἄφησ' ὀπίσω· ἔξαπλωσεν
ἀδελφικῶς τὴν χεῖρά του
στοὺς Τούρκους κ' ἐπροσκύνησε
βάρβαρον νόμον.

γ'.

Τὸν συντροφεύει ὀλόμαυρον,
μέγα ἐναέριον σύγνεφον·
κρέμεται ἀκόμα ἀτίγακτον
ἀστροπελέκι ἐπάνω του,
κι' ἀγρυπνος μοῖρα.

δ'.

"Ω Βαρνακιώτη· τρέχεις,
καὶ δικτύος τῶν ποδῶν σου
ἀντιβομβεῖ, ὥσπεν νάτρεχες
ἐπὶ τὸν κούφιον θόλον
βαθείας ἀβύσσου.

ε'.

"Αγ κοπιασμένος πέσῃς
ν' ἀναπαυθῆς στὰ χόρτα,

ἡ τιμωρὸς συνειδησίς
μὲ σὲ πλαγιάζει, ἀλλάζουσα
τὰ χόρτα εἰς δράκοντας.

στ'.

Τὸ φῶς ἔστι ἀποφεύγεις
τῆς ἡμέρας, φοβούμενος
μήπως τῶν προδομένων
ἀγθρώπων σὲ ξανοίξουσιν
ἡ μακραὶ σπάθαι.

ζ'.

Κράζεις τὴν νύκτα, κ' ἔρχεται·
ἀλλὰ εἰς τὸ σκότος μέσα
τυλιγμένους φαντάζεσαι
ἐχθροὺς ἀρματωμένους,
καὶ ὡς ἀφρων μένεις.

η'.

"Αν μαυροφορεμένης
χήρας, ἀν βρέφους θρῆνον
δραφανικὸν ἀκούσῃς,
τρέψεις, καὶ τὸ ποτήρι σου
πέφτει σχισμένον.

θ'.

"Αν τῆς χαρᾶς τὸν γέλωτα
ἰδῇς εἰς φιλικὸν
δεῖπνον περιπετώμενον,
ἀπ' ἔρωτα θανάτου
στάζουν τὰ φρύδια σου.

ι'.

"Ω! ποίαν ζωήν ήγόρασες,
προδότα Βαρνακιώτη!
καὶ τί ἔλπιζες; τὸ θεῖον
διὰ τοὺς δρυούς σου τέτοια
δῶρα ἔτουμάζει.

ια'

"Αν ἥθελες χρυσάφι...
πολὺν εἰς τὰς βαρβάρους
ἀγαρηγάς σκηνάς
μὲ τὸ σπαθί εἰς τὸ χέρι
εὑρισκες πλούτον

ιβ'

Πληγωμένος ἀπ' ὅβριν
Ἐλλήνων στομάτων,
ἄν ἥθελες ἐκδίκησιν,
ἢ καλυτέρα ἐκδίκησις
εἶναι τῇ συμπάθεια.

ΕΡΓΟ ΤΟΜΕΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΦΛΟΣΦΩΛΑΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΥ

γ'.

Μέγα, λαμπρὸν ἔλν ἥθελες
δνομα, καὶ περνῶντας
ἔσν, κάθε ὄφθαλμός
μὲ θαυμασμὸν νὰ στρέφεται:
παρατηρῶντάς σε,

ιδ'

σφαλερὸν δρόμον, ἀθλιε,
ἔδιάλεξας· οἱ "Ἐλλῆνες
ποὺ ἐπρόδωσας θαυμάζονται
ἀπὸ τὴν οίκουμένην
κ' ἥρωες καλοῦνται.

ιε'

Καὶ καταφρονημένος
δ Βαρνακιώτης ἔγινε.
Γύρευε ἀπὸ τὴν μοιράν σου
κρυπτὸν νὰ σοῦ χαρίσῃ
τάφον εἰς δλους.

Σ

ΟΒΩΜΟΣ

ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Στροφὴ α'.

Τρέξατε, ἀδέλφια, τρέξατε,
ψυχαὶ θερμαὶ, γενναῖται·
εἰς τὸν βωμὸν τριγύρω
τῆς πατρίδος ἀστράπτοντα
τρέξατε πάντες.

β'.

"Ἄς παύσωα" τῇ διχόνοιαι,
ποὺ ρίχγουσι τὰ ἔθνη
τυφλά, ὅπο τὰ σκληρότατα
δινύχια τῶν ἀγρύπνων,
δολίων τυράννων.

γ'.

Τρέξατ' ἐδῶ· συμφώνως
τοὺς χοροὺς ἀς συμπλέξωμεν,
προσφέρων δ καθένας
λαμπρὰν θυσίαν, πολύτιμον,
εἰς τὴν πατρίδα.

δ'.

"Ἐδῶ ἀς καθιερώσωμεν
τὰ πάθη μας προθύμως·
τ' ἀρματα τῆμεῖς ἀδράξαμεν,
μόνον διὰ νὰ πληγώσωμεν
τοὺς Ὀσμάν τὰ στήθη.

ε'.

Ἐδῶ πάντα τὰ πλούτη μας
ἄς χύσωμεν· ἐν δυσφ
γυμνὸν σπαθὶ βαστοῦμεν
μᾶς φθάνουσι τὰ φύλλα
τίμια τῆς δάφνης.

στ'.

Κ' ὅστερ', ἀφ' οὐ συντρίψωμεν
τὸν ἔχθιστον ζυγόν,
ἄλλα, δχι ἀβέβαια πλούτη,
θέλει μᾶς δώσει πάλιν
ἡ ἀλευθερία.

ε'.

Ἐδῶ γέροντας καὶ ἀγάπαυσιν,
ὦ φίλοι, ἄς παραιτήσωμεν·
ξηρὴ πέτρα τὸ στρῶμα,
φαριάκι τὸ φωμὶ¹
τῆς δουλείας εἶναι.

η'.

Ἐδῶ, σὰν ἀναθήματα,
εἰς τὸν βωμὸν πλησίον,
τοὺς συγγενεῖς, τὰ τέκνα μας
ἀγαπητά, τοὺς γέροντας
τώρας ἄς ἀφήσωμεν,

θ'.

Πάντα δσα εἰς τὴν καρδίαν μας
εἶναι ἀκριβῆ, δὲν πρέπουσιν
εἰς ἀνδρας ποὺ τρομάζουν
ἔμπροσθεν εἰς ἀνδρητον
βάρβαρον σκῆπτρον.

ι'.

Οὕτε ἡ ζωὴ δὲν πρέπει.
Τρέξατε, ἀδέλφια, τρέξατε.
Συμμέτρως ἔχορεύσαμεν,
σύμμετρα ἄς ἀποθάνωμεν
διὰ τὴν πατρίδα.

ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ ΤΑΜΕΙΟΝ ΘΡΗΝΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΟΦΑΙΛ ΠΕΤΣΙΟΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΙ: — Οι είκοσι ώδες τοῦ Κάλβου τυπώθηκαν. δπως εἶναι γνωστό, σὲ δυό συλλογές, ἀπ' τις ὁποίες ἡ πρώτη στὴ Γενεύη τὸ 1824 κ' ἡ δεύτερη στὸ Παρίσι τὸ 1826. Τις ἑκδόσεις αὐτές τὶς ἐκιμελήθηκε δὲ ἴδιος ὁ ποιητὴς, γι' αὐτὸν καὶ ἀπὸ καλλιτεχνικὴ ἐμφάνισι παρουσιάζονται ἀρκατὰ περιποιημένες. Αὐτὸς δμως δὲν σημαίνει δτὶ δὲν ἔμφυγαν μερικὰ τυπογραφικὰ σφάλματα καὶ μερικὲς ἀβλεφίες, χυρίως στὴ στίξη, ποὺ οἱ μεταγενέστεροι ἑκδότες νόμισαν ἀναγκαῖο νὰ ἐπαναλάβουν στερεότυπα.

Ἐκτός δμως ἀπὸ τὰ καθαρῶς τυπογραφικὰ αὐτὰ σφάλματα, τώρα πιὰ καὶ ὥρισμένοι τύποι —δρυθογραφίας καὶ γραμματικῆς—ποὺ μεταχειρίζεται δὲ ποιητὴς μας, ἔχουν πέσει σὲ ἀχρηστία. Τέλος, δὲν πρέπει νὰ λημονάδμε δτὶ σώζεται καὶ ἕνα χειρόγραφο τοῦ ποιητοῦ μὲ τὶς πρώτες δέκα ώδές, ποὺ παρουσιάζει μερικές μικρές, ἀλλ' ὀπωσθήποτε ἀξίες προσοχῆς παρακλαγές.

Γι' αὐτὸ νομίζουμε δτὶ ἐπιβάλλεται μιὰ κριτικὴ ἑκδοσὶ τῶν ώδων, πού, ἐκτός ἀπ' τὶς παραπόνω παρατηρήσεις, θὰ πρέπη νὰ περιλαμβάνῃ καὶ σχόλια ἐρμηνευτικὰ καὶ πραγματικὰ γιὰ τὰ χυριώτερα πρόσωπα καὶ πράγματα ποὺ ἀναφέρονται σ' αὐτές, σχόλια ποὺ πολλές φορὲς εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ τὴν δρθή κατανόησι τοῦ κειμένου.

Μιὰ τέτοια ἑκδοσι, μὲ αἰσθητές διορθώσεις καὶ πλούσια σχόλια, ἔχω ἥδη ἐτοιμάσσει. Γιὰ τὸ παρὸν ἀρκοῦμαι νὰ ἀναδημοσιεύσω τὸ κείμενο τῶν ώδων, ἀκολουθῶντας σχεδὸν πιστά τὶς προηγούμενες ἑκδόσεις, μὲ μερικές μόνον διορθώσεις στὸ τυπικὸ μέρος καὶ στὴ στίξη.

Στὴν ἑκδοσι περιλαμβάνεται καὶ τὸ γαλλικὸ κείμενο τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κάλβου στὸ Γάλλο στρατηγὸ Λαφαγιέτ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Θ. ΖΩΡΑΣ